

СХВАЛЕНО

радою
Чернівецької гімназії №2
Чернівецької міської ради
протокол № 1 від 29.08.2024р.

ЗАТВЕРДЖУЮ педагогічною

Директор Чернівецької
гімназії №2
Чернівецької міської ради
наказ від 29.08.2024 р. № 104
_____ Людмила ПУШКАРЬОВА

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА
Чернівецької гімназії №2
Чернівецької міської ради
на 2024/2025 навчальний рік
(початкова школа 1-4 класи,
базова середня освіта 5-9 класи)

ЗМІСТ

№ розділу/ пункту	Назва розділу/пункту	Сторінки
I.	Загальні положення	
II.	Рівні освіти	
III.	Структура та режим роботи закладу	
IV.	Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття освіти	
V.	Загальний обсяг навчального навантаження	
VI.	Очікувані результати навчання здобувачів освіти	
VII.	Навчання за наскрізними лініями	
VIII.	Форми та методи організації освітнього процесу	
IX.	Оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти	
X.	Освітні галузі та навчальні програми	
XI	Освітня програма 5-7 клас НУШ	
Додаток1	Навчальний план	

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Освітня програма Чернівецької гімназії №2 Чернівецької міської ради (далі – Освітня програма Закладу) на 2024/2025 навчальний рік розроблена відповідно:

- Конституції України;
- Закону України «Про освіту»;
- Закону України «Про повну загальну середню освіту»;
- Закону України «Про внесення змін до деяких законів України у сфері освіти»;
- Закону України «Про основні засади державної політики у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності»;
- Указу Президента України від 24.02.2022 № 2102-IX «Про введення воєнного стану в Україні», від 02.05.2023 «Про продовження строку дії воєнного стану в Україні», від 06.05.2024 №271/2024 «Про продовження строку дії воєнного стану в Україні»;
- Указу Президента України від 16 березня 2022 року №143 «Про загальнонаціональну хвилину мовчання за загиблими внаслідок збройної агресії Російської Федерації проти України»;
- Указу Президента України від 25 травня 2020 року № 195/2020 «Про Національну стратегію розбудови безпечного і здорового освітнього середовища у новій українській школі»;
- Постанови Кабінету Міністрів України від 13 вересня 2017 р. №684 «Про затвердження Порядку ведення обліку дітей дошкільного, шкільного віку та учнів» (із змінами, внесеними згідно з Постановами КМ від 19.09.2018 №806, від 17.07.2019 № 681);
- Постанова КМУ від 23.08.2024 року № 841 «Про початок навчального року під час воєнного стану в Україні» .
- Постанова КМУ від 13 серпня 2024 р. № 926 «Про реалізацію експериментального проекту щодо створення в будівлях і спорудах закладів освіти захищених просторів (приміщень для фізичного захисту)».
- Постанова КМУ від 02.08.2024р. № 866 «Про затвердження Методики оцінки ризиків безпеки в системі освіти, пов'язаних із збройною агресією Російської Федерації проти України».
- Розпорядження КМУ від 07.06.2024 № 527-р «Про схвалення Національної стратегії розвитку інклюзивного навчання на період до 2029 року та затвердження операційного плану заходів з її реалізації на 2024-2026 роки
- Постанови Кабінету Міністрів України від 21 лютого 2018 р. №87 «Про затвердження Державного стандарту початкової загальної освіти» із змінами, внесеними відповідно до постанови КМУ від 24 липня 2019 року №688);
- Постанови Кабінету Міністрів України від 30.09.2020 р №898 «Про затвердження Державного стандарту базової середньої освіти» (із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 972 від 30.08.2022);
- Державний стандарт для класів(груп) з навчанням мовою відповідного корінного народу, національної меншин. (додаток 12);

- Постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011р. №1392 «Про затвердження Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти» (із змінами, внесеними відповідно до постанови КМУ від 07.08.2013р. №538, від 26.02.2020 № 143);
- Постанови Кабінету Міністрів України від 15 вересня 2021 р. № 957 «Про затвердження Порядку організації інклюзивного навчання у закладах загальної середньої освіти (із змінами, внесеними згідно з Постановами КМ № 483 від 26.04.2022, № 979 від 30.08.2022);
- Постанови Кабінету Міністрів України від 14 лютого 2017 р. №88 «Про затвердження Порядку та умов надання субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на надання державної підтримки особам з особливими освітніми потребами (із змінами, внесеними згідно з Постановами КМ № 863 від 15.11.2017, № 88 від 21.02.2018, № 129 від 27.02.2019, №152 від 26.02.2020, № 477 від 17.05.2021, № 365 від 26.03.2022);
- Розпоряджень Кабінету Міністрів України від 7 квітня 2023 р. №301-р «Про схвалення Концепції безпеки закладів освіти», від 14 грудня 2016 р. №988 «Про схвалення Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року», від 13.12.2017 №903-р «Про затвердження плану заходів на 2017-2029 роки із запровадження Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа»;
- Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності, затверджені постановою Кабінету Міністрів України від 30 грудня 2015 року №1187 (із змінами, внесеними згідно з Постановами КМ №347 від 10.05.2018, №180 від 03.03.2020, № 365 від 24.03.2021);
- Наказу Міністерства освіти і науки України від 23 квітня 2019 року №536 «Про затвердження Положення про інституційну форму здобуття загальної середньої освіти» (із змінами, внесеними згідно з наказами Міністерства освіти і науки № 160 від 10.02.2021, № 160 від 10.02.2021);
- Наказу МОН України від 25.04.2013 №466 «Про затвердження Положення про дистанційне навчання» (із змінами, внесеними згідно з наказами Міністерства освіти і науки від 01.06.2013 №660, від 14.07.2015 №761, від 08.09.2020 №1115);
- Наказу Міністерства освіти і науки України від 12 січня 2016 року №8 «Про затвердження Положення про індивідуальну форму здобуття загальної середньої освіти»; (із змінами внесеними наказами МОН України від 06.06.2016 № 624, від 24.04.2017 №635, від 10.07.2019 №955, від 10.02.2021 №160№ 165 від 15.02.2023);
- Наказ МОН від 19.06.2024 р. № 881 «Про проведення всеукраїнського конкурсу «Учитель року-2025».
- МОН від 14.06.2024 р. № 855 «Про затвердження Порядку надання професійної підтримки та допомоги педагогічним працівникам (здійснення супервізії)».
- Наказ МОН від 30.07.2024р. № 1072 «Про затвердження концептуальних засад реформування історичної освіти в системі загальної середньої освіти».

- Наказ МОН від 07.08.2024 р. № 1112 «Про затвердження Порядку та умов здобуття загальної середньої освіти в комунальних закладах загальної середньої освіти в умовах воєнного стану в Україні».
- Наказ МОН від 12.08.2022р. №743 «Про затвердження типових освітніх та навчальних програм для 1-2 та 3-4 класів закладів загальної середньої освіти та визначення такими, що втратили чинність, деяких наказів Міністерства освіти і науки України»
- Наказ МОН від 09.08.2024р. № 1120 «Про внесення змін до типової освітньої програми для 5 – 9 класів закладів загальної середньої освіти.(Додаток3,4)
- Наказ МОН від 09.08.2024 р. № 1116 «Про надання грифа «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України».
- Наказ МОН від 22.08.2024р. № 1185 «Про скорочення строку дії грифів «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України», наданих модельним навчальним програмам з фізичної культури для закладів загальної середньої освіти, та надання грифа «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» модельній навчальній програмі «Фізична культура. 5-9 класи» для закладів загальної середньої освіти».
- Наказ МОН від 14.08.2024 № 1138 «Про надання грифа «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України».
- Наказ МОН від 08.08.2022 року № 707 «Про затвердження Інструкції з ведення ділової документації у закладах загальної середньої освіти в електронній формі» .
- Наказу МОН від 13.07.2021 №813 «Про затвердження методичних рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання учнів 1-4 класів закладів загальної середньої освіти»;
- Наказу МОН України від 02.08.2024 №1093 «Про затвердження рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання здобувачів освіти відповідно до Державного стандарту базової »; (5-9 класи НУШ).
- Методичних рекомендацій МОН та Українського Інституту розвитку освіти 2024р. «Оцінювання навчальних досягнень учнів з особливими освітніми потребами»
 - Наказу Міністерства освіти і науки України від 15.05.2023 №563, «Методичні рекомендації щодо окремих питань здобуття освіти в закладах загальної середньої освіти в умовах воєнного стану в Україні»;
 - Наказу МОН України від 20.05.2024 №714 «Про затвердження Змін до Порядку зарахування, відрахування та переведення учнів до державних та комунальних закладів освіти для здобуття повної загальної середньої освіти»;
 - Наказу Міністерства освіти і науки України від 07 грудня 2018 року № 1369 «Про затвердження Порядку проведення державної підсумкової атестації (із змінами, внесеними згідно з Наказами Міністерства освіти і науки № 221 від 18.02.2019, № 246 від 19.02.2020, № 1431 від 24.12.2021);
 - Наказу Міністерства освіти і науки України від 12 липня 2021 р. №795 «Про надання грифу «Рекомендовано міністерством освіти і науки України» модельним навчальним програмам для закладів загальної середньої освіти»;

- . Накази МОЗ України: Наказ МОЗ № 1351 від 25.07.2023 року «Про організацію медичних оглядів дітей та інших осіб для зарахування їх до закладів освіти, дитячих закладів оздоровлення та відпочинку»
- Наказ МОЗ від 01.08.2022 року № 1371 «Про затвердження Змін до деяких наказів Міністерства охорони здоров'я України» (щодо тривалості онлайн-уроків для школярів).
- Лист МОН від 17.05.24 р. № 1/8722-24 «Про підготовку до початку та особливості організації освітнього процесу в 2024/2025 навчальному році»
- Лист МОН від 05.06.2024 р. № 1/9930-24 «Про надання роз'яснень щодо формування 1-х класів з 01.09.2024 та розподілу освітньої субвенції»
- Лист МОН від 05.06.24 р. № 1/9979-24 «Про підготовку закладів освіти до нового навчального року та проходження осінньо-зимового періоду 2024/25 року»
- Лист МОН від 23.08.2024р. № 1/15281-24 «Про організацію 2024/2025 навчального року в закладах загальної середньої освіти».
- Лист МОН від 03.08.2023р. № 1/11479-23 «Про методичні рекомендації «Безпечне освітнє середовище: Надання індивідуальної підтримки учням з особливими освітніми потребами під час підготовки до реагування на надзвичайні ситуації».
- Лист МОН від 22.07.2024р. №1/13007-24 «Про методичні рекомендації щодо соціалізації та інтеграції дітей внутрішньо переміщених осіб у громадах».
- Лист МОН від 26.07.2022р. № 1/8462-22 «Про оптимізацію виконання заходів з підготовки закладів освіти до нового навчального року та опалювального сезону в умовах воєнного стану».
- Лист МОЗ від 22.05.2024 р. № 26-04/21138/2-24 (харчування).
- . Листа управління освіти Чернівецької міської ради від 29.08.2024 №06/01-20/1550 « Про організацію освітнього процесу у 2023/2024 навчальному році»
- Листа МОН України від 01.02.2018 №1/9-74 «Щодо застосування державної мови в освітній галузі»;
- Листа Міністерства освіти і науки України від 02.04.2018 р. №1/9-190 «Щодо скороченої тривалості уроку для учнів початкової школи»;
- Санітарного регламенту для закладів загальної середньої освіти, затвердженим наказом Міністерства охорони здоров'я України від 25.09.2020 №2205 (із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства охорони здоров'я № 1984 від 20.09.2021, №1371 від 01.08.2022);
- Методичні рекомендації щодо перезарахування оцінок із закордонних шкіл.
- Методичні рекомендації щодо соціалізації та інтеграції дітей внутрішньо переміщених осіб у громадах
- Методичні рекомендації щодо розвитку STEM-освіти в закладах загальної середньої та позашкільної освіти у 2024/2025 навчальному році
- Методичні рекомендації «Пріоритетні напрями роботи психологічної служби в системі освіти України у 2024/2025 навчальному році» .
- Перелік рекомендованої МОН начальної літератури на 2024/2025 навчальний рік .

- Електронні версії підручників для учнів 1-11-х класів (2024-2025 н.р.)

Відповідно п.1 статті 11 Закону України «Про повну загальну середню освіту» заклад використовує наскрізну освітню програму, розроблену для початкового та базового рівнів освіти. Освітня програма закладу освіти схвалюється педагогічною радою закладу та затверджується його керівником.

Освітня програма містить:

- вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за освітньою програмою;
- загальний обсяг навчального навантаження на відповідному рівні (циклі) повної загальної середньої освіти (в годинах), його розподіл між освітніми галузями за роками навчання;
- перелік варіантів типових навчальних планів та модельних навчальних програм;
- рекомендовані форми організації освітнього процесу;
- опис інструментарію оцінювання.

Освітня програма:

- відповідає структурі типової освітньої програми та визначеним нею вимогам до осіб, які можуть розпочати навчання за освітньою програмою закладу освіти;
 - визначає (в обсязі не меншому ніж встановлено відповідною типовою освітньою програмою) загальний обсяг навчального навантаження на відповідному рівні (циклі) базової загальної середньої освіти (в годинах), його розподіл між освітніми галузями за роками навчання;
 - містить навчальний план, що ґрунтується на одному з варіантів типових навчальних планів відповідної типової освітньої програми і може передбачати перерозподіл годин (у визначеному типовим навчальним планом обсязі) між обов'язковими для вивчення навчальними предметами (крім державної мови) певної освітньої галузі, які можуть вивчатися окремо та/або інтегровано з іншими навчальними предметами;
 - містить перелік модельних навчальних програм, що використовуються закладом освіти в освітньому процесі та навчальних програм, затверджених педагогічною радою, що містять опис результатів навчання учнів з навчальних предметів (інтегрованих курсів) в обсязі не меншому ніж встановлено відповідними модельними навчальними програмами;
 - описує форми організації освітнього процесу та інструментарію оцінювання.
- Освітня програма закладу містить інші складники, що враховують специфіку та особливості освітньої діяльності закладу. Реалізація освітньої програми здійснюється за кошти державного та місцевого бюджетів.

У 2024/2025 навчальному році функціонуватимуть 9 класів, в яких будуть навчатися 105 учнів.

Головною метою освітнього закладу є надання якісних освітніх послуг, всебічний розвиток людини як особистості та найвищої цінності суспільства, навчання, виховання, виявлення обдарувань, соціалізації особистості, яка здатна до життя в суспільстві та цивілізованій взаємодії з природою, має прагнення до самовдосконалення і здобуття освіти упродовж життя, готова до свідомого життєвого вибору та самореалізації, відповідальності, трудової діяльності та громадянської активності, дбайливого ставлення до родини, своєї країни, довкілля.

Основним завданням освітнього закладу є:

- створення рівних, належних і безпечних умов здобуття освіти, безпечного освітнього середовища, зокрема в умовах воєнного стану;
- організація освітнього процесу у різних форматах, залежно від потреб та безпекової ситуації;
- реалізація Державних стандартів початкової та базової освіти;
- впровадження розвивального, мотиваційного освітнього середовища, вільного від будь-яких проявів насильства, дискримінації, булінгу, цькування та забезпечення прав, свобод та інтересів дітей;
- створення безбар'єрного простору із розумним пристосуванням;
- забезпечення безперервного процесу підвищення якості освітнього процесу з одночасним урахуванням потреб суспільства, потреб особистості учня, застосування новітніх досягнень педагогіки та психології, використання сучасних технологій навчання, цифровізація та діджиталізація освітнього процесу;
- різнобічний розвиток індивідуальності дитини на основі виявлення її задатків і здібностей, формування ціннісних орієнтацій, задоволення інтересів і потреб;
- збереження і зміцнення морального, фізичного і психічного здоров'я вихованців; формування національно-патріотичної свідомості, виховання громадянина України, вільної, демократичної, життєво і соціально компетентної особистості, здатної здійснювати самостійний вибір і приймати відповідальні рішення у різноманітних життєвих ситуаціях;
- формування бажання і вміння вчитися, виховання потреби і здатності до навчання упродовж усього життя, вироблення умінь практичного і творчого застосування здобутих знань;
- становлення в учнів цілісного світогляду, загальнокультурної, технологічної, комунікативної і соціальної компетентностей на основі засвоєння системи знань про природу, людину, суспільство, культуру, виробництво, оволодіння засобами пізнавальної і практичної діяльності;
- виховання в учнів любові до праці, забезпечення умов для їх життєвого і професійного самовизначення, формування готовності до свідомого вибору і оволодіння майбутньою професією;
- виховання людини моральної, відповідальної, з розвиненим естетичним і етичним ставленням до навколишнього світу і самої себе;
- запровадження сучасних інструментів підходів, форм, методів, засобів навчання з дотриманням принципів академічної доброчесності;
- забезпечення ефективної взаємодії та співпраці всіх учасників освітнього процесу, реалізація педагогіки партнерства.

Відповідно до статті 9 Закону України «Про освіту» заклад забезпечує право здобувати освіту в різних формах. Основною формою є інституційна очна (денна), за потреби заклад може організувати дистанційну і індивідуальні форми здобуття освіти (зокрема екстернатну, сімейну (домашню), педагогічний патронаж, інклюзивне навчання, реалізовувати індивідуальну освітню траєкторію учня.

Очна (денна) форма здобуття освіти, передбачає безпосередню участь здобувачів освіти в освітньому процесі, тривалість навчального тижня - 5 днів.

Дистанційна форма, передбачає здобуття освіти за опосередкованої взаємодії віддалених один від одного учасників освітнього процесу у спеціалізованому середовищі, що функціонує на базі сучасних психолого-педагогічних та інформаційно-комунікаційних технологій, або із використанням технологій дистанційного навчання, за допомогою технічних засобів комунікації, доступних для учасників освітнього процесу.

Індивідуальна форма навчання – спосіб організації навчальної діяльності, який регулюється певним, наперед визначеним розпорядком, забезпечується педагогічними працівниками за місцем проживання учнів та організовується для забезпечення права громадян на здобуття повної загальної середньої освіти: екстернатна форма здобуття освіти (екстернат) - це спосіб організації навчання здобувачів освіти, за яким освітня програма повністю засвоюється здобувачем самостійно, а оцінювання результатів навчання та присудження освітньої кваліфікації здійснюються відповідно до законодавства; сімейна (домашня) форма здобуття освіти - це спосіб організації освітнього процесу дітей самостійно їхніми батьками для здобуття формальної (дошкільної, повної загальної середньої) та/або неформальної освіти. Відповідальність за здобуття освіти дітьми на рівні не нижче стандартів освіти несуть батьки. Оцінювання результатів навчання та присудження освітніх кваліфікацій здійснюються відповідно до законодавства; педагогічний патронаж - це спосіб організації освітнього процесу педагогічними працівниками, що передбачає забезпечення ними засвоєння освітньої програми здобувачем освіти, який за психофізичним станом або з інших причин, визначених законодавством, потребує такої форми.

Інклюзивне навчання - це система освітніх послуг, гарантованих державою, що базується на принципах недискримінації, врахуванні багатоманітності людини, ефективного залучення та включення до освітнього процесу всіх його учасників.

Індивідуальна освітня траєкторія учня реалізується на підставі індивідуальної програми розвитку, індивідуального навчального плану, що розробляється педагогічними працівниками у взаємодії з учнем та/або його батьками, схвалюється педагогічною радою закладу освіти, затверджується його керівником та підписується батьками.

Освітня програма закладу та перелік освітніх компонентів, що передбачені відповідною освітньою програмою, оприлюднюються на веб-сайті закладу.

II. РІВНІ ОСВІТИ

Початкова освіта – це перший рівень повної загальної середньої освіти, який відповідає першому рівню Національної рамки кваліфікацій.

Метою початкової освіти є всебічний розвиток дитини, її талантів, здібностей, компетентностей та наскрізних умінь відповідно до вікових та

індивідуальних психофізіологічних особливостей і потреб, формування цінностей та розвиток самостійності, творчості, допитливості, що забезпечують її готовність до життя в демократичному й інформаційному суспільстві, продовження навчання в основній школі.

Початкова освіта передбачає поділ на два цикли: 1–2 класи і 3–4 класи, що враховують вікові особливості розвитку та потреб дітей і дають можливість забезпечити подолання розбіжностей у їхніх досягненнях, зумовлених готовністю до здобуття освіти.

Базова середня освіта окреслює підходи до планування й організації закладом єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення здобувачами освіти обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом базової та повної загальної середньої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 №1392 в 5-6 класі (адаптаційний цикл) в 7-9 класах (цикл базового предметного навчання) - Державного стандарту базової середньої освіти (затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30.09.2020 р. №898.)

ІІІ. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОГО РОКУ (орієнтовна)

Освітня діяльність у закладі здійснюється за 5-ти денним робочим тижнем в одну зміну, оптимально поєднуючи усі сфери освітньої діяльності здобувачів освіти, що забезпечують сукупність освітніх, виховних та оздоровчих процесів, направлених на створення умов для реалізації індивідуальних потреб учнів, батьків і педагогічного колективу.

У 2024/2025 навчальний рік розпочати 2 вересня 2024 року святом-Днем знань - і закінчити, включаючи підсумкового оцінювання і державної підсумкової атестації навчальних досягнень учнів не пізніше 30 червня 2025 року, відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України від 23 липня 2024 року № 841 «Про початок навчального року під час воєнного стану в Україні». Навчальні заняття для учнів 1-9 класів організовувати за семестровою системою:

I семестр – з 02 вересня по 21 грудня 2024 року (15 тижнів – 75 навчальних днів);

II семестр – з 06 січня по 30 травня 2025 року (20 тижнів –100 навчальних днів);

Впродовж навчального року для учнів 1-9 класів проводяться канікули:

- осінні - з 28 жовтня по 03 листопада 2024 року (9 днів);
- зимові - з 22 грудня 2024 року по 05 січня 2025 року (16 днів);
- весняні - з 24 березня по 30 березня 2025 року (9 днів)

Орієнтовна дата проведення свята «Останній дзвоник» - 30 травня 2025 року.

Структура навчального року включає 35 тижнів академічних занять, 175 навчальних днів.

Терміни канікул, початку і завершення семестрів можуть змінюватися .

Навчальну практику та навчальні екскурсії у 2024/2025 н.р., згідно рішення педагогічної ради школи (протокол № 1 від 29.08.2024р.), здійснити в період з 02 червня 2025 року по 13 червня 2025 року.

У випускних класах проводиться державна підсумкова атестація навчальних досягнень учнів відповідно до Положення про державну підсумкову атестацію учнів у системі загальної середньої освіти.

Вручення документів про освіту проводиться для випускників 9-го класу в червні місяці 2025 року.

IV. ВИМОГИ ДО ОСІБ, ЯКІ МОЖУТЬ РОЗПОЧИНАТИ ЗДОБУТТЯ ОСВІТИ

Початкова освіта здобувається відповідно до Закону України «Про освіту», як правило, з шести років. Діти, яким на 1 вересня поточного навчального року не виповнилося шести років, можуть розпочинати здобуття початкової освіти цього ж навчального року за бажанням батьків або осіб, які їх замінюють, якщо їм виповниться шість років до 1 грудня поточного року.

Вимоги до дітей, які розпочинають навчання у початковій школі, мають враховувати досягнення попереднього етапу їхнього розвитку.

Період життя дитини від 5 до 6 (7-ми) років (старший дошкільний вік) визначається цілісною зміною її особистості, готовністю до нової соціальної ситуації розвитку. Пріоритетом цього процесу є формування і розвиток базових особистісних якостей дітей: спостережливості, допитливості, довірливості поведінки, міжособистісної позитивної комунікації, відповідальності, діяльнісного і різнобічного освоєння навколишньої дійсності та інше. Потенційно це виявляється у певному рівні готовності дитини до систематичного навчання - фізичної, соціальної, емоційно-ціннісної, пізнавальної, мовленнєвої, творчої.

Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття базової середньої освіти.

Навчання за освітньою програмою базової середньої освіти можуть розпочинати учні, які на момент зарахування (переведення) до закладу загальної середньої освіти, досягли результатів навчання, визначених у Державному стандарті початкової освіти, що підтверджено відповідним документом (свідоцтвом досягнень, свідоцтвом про здобуття початкової освіти).

У разі відсутності результатів річного оцінювання з будь-яких предметів та/або державної підсумкової атестації за рівень початкової освіти учні повинні пройти відповідне оцінювання упродовж першого семестру навчального року.

Для проведення оцінювання наказом керівника закладу освіти створюється комісія, затверджується її склад (голова та члени комісії), а також графік проведення оцінювання та перелік завдань з навчальних предметів. Протокол оцінювання рівня навчальних досягнень складається за формою згідно з додатком 2 до Положення про індивідуальну форму здобуття загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України 12 січня 2016 року № 8 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 10 липня 2019 року № 955), зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 03 лютого 2016 р. за № 184/28314.

Вимоги до осіб з ООП

Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття початкової освіти не обов'язково з шести років, а з іншого віку, а тривалість їхнього навчання у початковій та базовій школі може бути продовжена з доповненням корекційно-розвитковим складником.

Тривалість здобуття освіти учнями може бути продовжена на рівнях початкової та базової середньої освіти відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 23 квітня 2003 року № 585 «Про встановлення тривалості здобуття повної загальної середньої освіти особами з особливими освітніми потребами у закладах загальної середньої освіти» (із змінами та доповненнями).

V. ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОГО НАВАНТАЖЕННЯ

Загальний обсяг навчального навантаження для здобувачів освіти 1-4-х класів складає 3080 годин/навчальний рік: для 1 класу закладу складає 700 годин/навчальний рік, для 2-х класів – 770 годин/навчальний рік, для 3-х класів – 805 годин/навчальний рік, для 4-х класів – 805 годин/навчальний рік.

Загальний обсяг навчального навантаження для здобувачів освіти 5-9-х класів складає 5915 годин/навчальний рік: для 5-х класів – 1085 годин/навчальний рік, для 6-х класів – 1190 годин/навчальний рік, для 7-х класів – **1172,5** годин/навчальний рік, для 8-х класів – 1207,5 годин/навчальний рік, для 9-х класів – 1260 годин/навчальний рік.

Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальному плані (**Додаток 1**).

Розподіл навчальних годин за темами, розділами, вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у програмі.

VI. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які реалізуються вчителями у рамках кожної освітньої галузі. Результати навчання роблять внесок у формування таких ключових компетентностей здобувачів освіти:

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти	
		I ступінь	II-ступінь

1	Спілкування державною мовою	Вільне володіння державною мовою, що передбачає уміння усно і письмово висловлювати свої думки, почуття, чітко та аргументовано пояснювати факти, а також любов до читання, відчуття краси слова, усвідомлення ролі мови для ефективного спілкування та культурного самовираження, готовність вживати українську мову як рідну в різних життєвих ситуаціях	Уміння: ставити запитання і розпізнавати проблему; міркувати, робити висновки на основі інформації, поданої в різних формах (у текстовій формі, таблицях, діаграмах, на графіках); розуміти, пояснювати і перетворювати тексти задач (усно і письмово), грамотно висловлюватися рідною мовою; доречно та коректно вживати в мовленні термінологію з окремих предметів, чітко, лаконічно та зрозуміло формулювати думку, аргументувати, доводити правильність тверджень; уникати неформованих іншомовних запозичень у спілкуванні на тематику окремого предмета; поповнювати свій словниковий запас. Ставлення: розуміння важливості чітких та лаконічних формулювань. Навчальні ресурси: означення понять, формулювання властивостей, доведення правил, теорем
2	Спілкування іноземними мовами	Здатність спілкуватися іноземними мовами, що передбачає активне використання рідної мови в різних комунікативних ситуаціях, зокрема в побуті, освітньому процесі, культурному житті громади, можливість розуміти і простіше висловлювати іноземною мовою, спілкуватися нею у відповідних ситуаціях, володіння навичками міжкультурного спілкування	Уміння: здійснювати спілкування в межах сфер, тем і ситуацій, визначених чинною навчальною програмою; розуміти на слух зміст автентичних текстів; читати і розуміти автентичні тексти різних жанрів і видів і різних рівнів розуміння змісту; здійснювати спілкування у письмовій формі відповідно до поставлених завдань; використовувати у разі потреби невербальні засоби спілкування за умов дефіциту наявних мовних засобів; обирати й застосовувати доцільні комунікативні стратегії відповідно до різних потреб.
3	Математична компетентність	Виявлення простих математичних залежностей в навколишньому світі, моделювання процесів та ситуацій і з застосуванням та вимірювань, усвідомлення ролі математичних знань та вмінь в особистому і суспільному житті людини	Уміння: оперувати текстовою та числовою інформацією; встановлювати відношення між реальними об'єктами навколишньої дійсності (природними, культурними, технічними тощо); розв'язувати задачі, зокрема практичного змісту; будувати і досліджувати найпростіші математичні моделі реальних об'єктів, процесів і явищ, інтерпретувати та оцінювати результати; прогнозувати в контексті навчальних та практичних задач; використовувати математичні методи у життєвих ситуаціях. Ставлення: усвідомлення значення математики для повноцінного життя в сучасному суспільстві, розвитку технологічного, економічного й оборонного потенціалу держави, успішного вивчення інших предметів. Навчальні ресурси: розв'язування математичних задач, і обов'язково таких, що моделюють реальні життєві ситуації

4	Осно вні комп етент ності у прир одни чих наука х і техно логія х	Формування допитливості, прагнення шукати і пропонувати нові ідеї, самостійно чи в групі спостерігати та досліджувати, формулювати припущення і робити висновки на основі проведених дослідів, пізнавати себе і навколишній світ шляхом спостереження та дослідження	Уміння: розпізнавати проблеми, що виникають у довкіллі; будувати та досліджувати природні явища і процеси; послуговуватися технологічними пристроями. Ставлення: усвідомлення важливості природничих наук як універсальної мови науки, техніки та технологій, усвідомлення ролі наукових ідей в сучасних інформаційних технологіях. Навчальні ресурси: складання графіків та діаграм, які ілюструють функціональні залежності результатів впливу людської діяльності на природу
5	Інфо рмаці йно-ц ифро ва комп етент ність	Опанування основою цифрової грамотності для розвитку і спілкування, здатність безпечного та етичного використання засобів інформаційно-комунікаційн ої компетентності у навчанні та інших життєвих ситуаціях	Уміння: структурувати дані; діяти за алгоритмом та складати алгоритми; визначати достатність даних для розв'язання задачі; використовувати різні знакові системи; знаходити інформацію та оцінювати її достовірність; доводити істинність тверджень. Ставлення: критичне осмислення інформації та джерел її отримання; усвідомлення важливості інформаційних технологій для ефективного розв'язування математичних задач. Навчальні ресурси: візуалізація даних, побудова графіків та діаграм за допомогою програмних засобів
6	Умін ня вчити ся впро довж житт я	Опанування уміннями і навичками, необхідними для подальшого навчання, організацію власного навчального середовища, отримання нової інформації з метою застосування її для оцінювання навчальних потреб, визначення власних навчальних цілей та способів їх досягнення, навчання працювати самостійно і в групі	Уміння : визначати мету навчальної діяльності, відбирати й застосовувати потрібні знання та способи діяльності для досягнення цієї мети; організовувати та планувати свою навчальну діяльність; моделювати власну освітню траєкторію, аналізувати, контролювати, коригувати та оцінювати результати своєї навчальної діяльності; доводити правильність власного судження або визнавати помилковість. Ставлення: усвідомлення власних освітніх потреб та цінності нових знань і вмінь; зацікавленість у пізнанні світу; розуміння важливості вчитися впродовжиття; прагнення до вдосконалення результатів своєї діяльності. Навчальні ресурси: моделювання власної освітньої траєкторії

7	Ініціативність і підприємливість	Ініціювання змін у близькому середовищі (клас, школа, громада тощо), формування знань, умінь, ставлень, що є основою компетентнісного підходу, забезпечують подальшу здатність успішно навчатися, провадити професійну діяльність, відчувати себе частиною спільноти і брати участь у справах громади	Уміння: генерувати нові ідеї, вирішувати життєві проблеми, аналізувати, прогнозувати, ухвалювати оптимальні рішення; використовувати критерії раціональності, практичності, ефективності та точності, з метою вибору найкращого рішення; аргументувати та захищати свою позицію, дискутувати; використовувати різні стратегії, шукаючи оптимальних способів впровадження життєвого завдання. Ставлення: ініціативність, відповідальність, упевненість у собі; переконаність, що успіх команди – це й особистий успіх; позитивне оцінювання та підтримка конструктивних ідей інших. Навчальні ресурси: завдання підприємницького змісту (оптимізаційні задачі)
8	Соціальна і громадянська компетентності	Громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, усвідомленням рівних прав і можливостей, що передбачають співпрацю з іншими особами для досягнення спільної мети, активність в житті класу і школи, повагу до прав інших осіб, уміння діяти в конфліктних ситуаціях, пов'язаних з різними проявами дискримінації, цінувати культурне розмаїття різних народів та ідентифікацію себе як громадянина України, дбайливе ставлення до власного здоров'я і збереження здоров'я інших людей, дотримання здорового способу життя	Уміння: висловлювати власну думку, слухати і чути інших, оцінювати аргументи та змінювати думку на основі доказів; аргументувати та відстоювати свою позицію; ухвалювати аргументовані рішення в життєвих ситуаціях; співпрацювати в команді, виділяти та виконувати власну роль в командній роботі; аналізувати власну економічну ситуацію, родинний бюджет; орієнтуватися в широкому колі послуг і товарів на основі чітких критеріїв, робити споживчий вибір, спираючись на різні дані. Ставлення: ощадливість і поміркованість; рівне ставлення до інших незалежно від статків, соціального походження; відповідальність за спільну справу; налаштованість на логічне обґрунтування позиції без передчасного переходу до висновків; повага до прав людини, активна позиція щодо боротьби і з дискримінацією. Навчальні ресурси: завдання соціального змісту

9	Культурна компетентність	Залучення до різних видів мистецької творчості (образотворче, музичне та інші види мистецтв) шляхом розкриття і розвитку природних здібностей, творчого вираження особистості	Уміння: грамотно і логічно висловлювати свою думку, аргументувати та вести діалог, враховуючи національні та культурні особливості співрозмовників та дотримуючись етики спілкування і взаємодії; враховувати художньо-естетичну складову при створенні продуктів своєї діяльності (малюнків, текстів, схем тощо). Ставлення: культурна самоідентифікація, повага до культурного розмаїття у глобальному суспільстві; усвідомлення впливу окремого предмета на людську культуру та розвиток суспільства. Навчальні ресурси: математичні моделі в різних видах мистецтва
10	Екологічна грамотність і здорове життя	Усвідомлення основи екологічного природокористування, дотримання правил природоохоронної поведінки, ощадного використання природних ресурсів, розуміючи важливість збереження природи для сталого розвитку суспільства	Уміння: аналізувати і критично оцінювати соціально-економічні події в державі на основі різних даних; враховувати правові, етичні, екологічні і соціальні наслідки рішень; розпізнавати, як інтерпретації результатів вирішення проблем можуть бути використані для маніпулювання. Ставлення: усвідомлення взаємозв'язку окремого предмета та екології на основі різних даних; ощадне та бережливе відношення до природних ресурсів, чистоти довкілля та дотримання санітарних норм побуту; розгляд порівняльної характеристики щодо вибору здорового способу життя; власна думка та позиція до зловживань алкоголю, нікотину тощо. Навчальні ресурси: навчальні проекти, завдання соціально-економічного, екологічного змісту; задачі, які сприяють усвідомленню цінності здорового способу життя

Спільними для всіх ключових компетентностей є такі вміння: висловлювати власну думку усно і письмово, критичне та системне мислення, творчість, ініціативність, здатність логічно обґрунтовувати позицію, вміння конструктивно керувати емоціями, оцінювати ризики, приймати рішення, розв'язувати проблеми, співпрацювати з іншими особами.

Враховуючи інтегрований характер компетентності, у процесі реалізації Освітньої програми Закладу використовуються внутрішньо предметні і міжпредметні зв'язки, які сприяють цілісності результатів освіти та переносу умінь у нові ситуації.

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення учнів до різних

видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість.

VII. НАВЧАННЯ ЗА НАСКРІЗНИМИ ЛІНІЯМИ

Наскрізнi лiнii є засобом iнтеграцiї ключових i загально предметних компетентностей, окремих предметiв та предметних циклiв; їх необхідно враховувати при формуваннi шкiльного середовища. Наскрізнi лiнii є соціально значимими над предметними темами, які допомагають формуванню в учнів уявлень про суспільство в цілому, розвивають здатність застосовувати отримані знання у різних ситуаціях.

Навчання за наскрізними лініями реалізується насамперед через:

- організацію навчального середовища — зміст та цілі наскрізних тем враховуються при формуванні духовного, соціального і фізичного середовища навчання;
- роль окремих предметів при навчанні за наскрізними темами різна і залежить від цілей і змісту окремого предмета та від того, наскільки тісно той чи інший предметний цикл пов'язаний із конкретною наскрізною темою;
- предмети за вибором;
- роботу в проектах;
- позакласну навчальну роботу і роботу гуртків.

Наскрізна лінія	Коротка характеристика	
	I ступінь	II-ступінь
Екологічна безпека й сталий розвиток	Формування у здобувачів початкової освіти соціальної активності, відповідальності й екологічної свідомості, у результаті яких вони дбайливо й відповідально ставитимуться до довкілля.	Формування у здобувачів освіти соціальної активності, відповідальності та екологічної свідомості, готовності брати участь у вирішенні питань збереження довкілля і розвитку суспільства, усвідомлення важливості сталого розвитку для майбутніх поколінь. Проблематика наскрізної лінії реалізується через завдання з реальними даними про використання природних ресурсів, їх збереження та примноження. Аналіз цих даних сприяє розвитку бережливого ставлення до навколишнього середовища, екології, формуванню критичного мислення, вміння вирішувати проблеми, критично оцінювати перспективи розвитку навколишнього середовища і людини. Можливі уроки на відкритому повітрі.

Громадянська відповідальність	Формування відповідальності та готовності до співпраці через колективну діяльність (робота в групах, парах, проектах тощо) .	Сприятиме формуванню відповідального члена суспільства, що розуміє принципи і механізми його функціонування. Ця наскрізна лінія освоюється в основному через колективну діяльність (дослідницькі роботи, роботи в групі, проекти тощо), яка поєднує окремі предмети між собою і розвиває в учнів готовність до співпраці, толерантність щодо різноманітних способів діяльності і думок. Наскрізна лінія націлює на виховання порядності, старанності, систематичності, послідовності, посидючості і чесності. Приклад вчителя відіграє важливу роль у формуванні толерантного ставлення до однокласників незалежно від рівня навчальних досягнень.
Здоров'я і безпека	Формування навичок здорового способу життя та безпечної поведінки	Становлення здобувача освіти як емоційно стійкого члена суспільства, здатного вести здоровий спосіб життя і формувати навколо себе безпечне життєве середовище. Реалізується через завдання з реальними даними про безпеку і охорону здоров'я (текстові завдання, пов'язані з середовищем дорожнього руху, рухом пішоходів і транспортних засобів). Формує валеологічні знання учнів про власне здоров'я та здоров'я оточуючих, навички здорового способу життя та безпечної поведінки, виховує бережливе ставлення до власного здоров'я.
Підприємливість і фінансова грамотність	Формування у здобувачів освіти здатності застосовувати знання й уміння у реальних життєвих ситуаціях	Наскрізна лінія націлена на розвиток лідерських ініціатив, здатність успішно діяти в технологічному швидкозмінному середовищі, забезпечення кращого розуміння учнями практичних аспектів фінансових питань (здійснення заощаджень, інвестування, запозичення, страхування, кредитування тощо). Ця наскрізна лінія пов'язана з розв'язуванням практичних завдань щодо планування господарської діяльності та реальної оцінки власних можливостей, складання сімейного бюджету, формування економного ставлення до природних ресурсів.

Змістові лінії реалізуються через такі інтегровані курси і навчальні предмети:

1 клас – інтегровані курси «Навчання грамоти», «Я досліджую світ», «Мистецтво», 5 класи інтегровані: «Література румунська та зарубіжна», «Пізнаємо природу», «Здоров'я, безпека та добробут».

VIII. ФОРМИ ТА МЕТОДИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку:

- формування компетентностей;
- розвитку компетентностей;
- перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей;
- корекції основних компетентностей;

- комбінований урок;

Також формами організації освітнього процесу можуть бути екскурсії, віртуальні подорожі, спектаклі, квести, інтерактивні уроки, інтегровані уроки, проблемний урок, відео-уроки, ділові ігри тощо.

Методи навчання – дослідницькі, інформаційні, сюжетно-рольові ігри, інсценізації, моделювання, ситуаційні вправи, екскурсії тощо.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

ІХ. ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ

Опис інструментів оцінювання

Оцінювання - це процес отримання даних про стан сформованості результатів навчання учнів, аналіз отриманих даних та формулювання на його основі суджень про об'єкт, який оцінюють. Оцінювання здійснюється з метою створення сприятливих умов для розвитку талантів і здібностей кожного учня/учениці, формування у нього/неї компетентностей та наскрізних умінь відповідно до вікових та індивідуальних психофізіологічних особливостей та потреб, а також визначення ступеня якості освітнього процесу та шляхів підвищення його ефективності. Характерною ознакою оцінювання є рівноправна взаємодія учасників освітнього процесу, спрямована на формування суб'єктної позиції учня/учениці через активне залучення його/її до самооцінювання/ взаємооцінювання і прийняття рішень щодо подальшої навчальної діяльності. Об'єктами оцінювання є результати навчання учня/учениці, у тому числі процес їх досягнення ним/нею. Відповідно до пункту 22 статті 1 Закону України «Про освіту» результати навчання - це знання, уміння, навички, способи мислення, погляди, цінності, інші особисті якості, набуті у процесі навчання, виховання та розвитку, які можна ідентифікувати, спланувати, виміряти і оцінити та які особа здатна продемонструвати після завершення освітньої програми або окремих освітніх компонентів.

Відповідно до Закону України «Про загальну середню освіту» оцінювання ґрунтується на принципах дитиноцентризму, об'єктивності, доброчесності, справедливості, неупередженості, систематичності, критеріальності, гнучкості, перспективності, диференційованості та конфіденційності, а також плановості, чіткості, прозорості, відкритості, доброзичливості.

Оцінюванню підлягають результати навчання з навчальних предметів, інтегрованих курсів освітнього компонента навчального плану. Педагогічна рада закладу може прийняти рішення про оцінювання результатів навчання

складників вибіркового освітнього компонента чи не оцінювання окремих предметів, курсів.

- У закладі освіти розроблено систему оцінювання, що включає принципи, форми, методи, критерії, процедури та правила оцінювання. Розроблена система ґрунтується на національних критеріях та вимогах оцінювання, враховує національну шкалу оцінювання та ілюструє культуру оцінювання, сформовану закладом освіти. Оцінювання результатів навчання учнів у закладі здійснюється відповідно статті 17 Закону України «Про повну загальну середню освіту», наказу МОН від 13.07.2021 №813 «Про затвердження методичних рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання учнів 1-4 класів закладів загальної середньої освіти», наказу МОН України від 02.08.2024 №1093 «Про затвердження рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання здобувачів освіти відповідно до Державного стандарту базової», Методичних рекомендацій МОН та Українського Інституту розвитку освіти 2024р. «Оцінювання навчальних досягнень учнів з особливими освітніми потребами», Інструкції з ведення класного журналу 5-11(12)-х класів загальноосвітніх навчальних закладів, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 03.06.2008 №496, Методичних рекомендацій щодо заповнення Класного журналу учнів початкових класів, затверджених наказом МОН від 07.12.2018 №1362 (із змінами, внесеними згідно з наказом МОН від 09.01.2020 № 21, №1096 від 02.09.2020), рішення педагогічної ради від 20.12.2022 №4 «Про заповнення класного журналу 5 класу», Наказ МОН від 07.08.2024 р.№ 1112 «Про затвердження Порядку та умов здобуття загальної середньої освіти в комунальних закладах загальної середньої освіти в умовах воєнного стану в Україні»

Оцінювання результатів навчання учнів зорієнтоване на ключові компетентності і наскрізні вміння та вимоги до обов'язкових результатів навчання у відповідній освітній галузі, визначені Державним стандартом. Встановлення відповідності між вимогами до результатів навчання учнів, визначеними Державним стандартом, та показниками їх вимірювання здійснюється відповідно до системи та загальних критеріїв оцінювання результатів навчання учнів, визначених Міністерством освіти і науки України. Оцінювання відповідності результатів навчання учнів, які завершили здобуття початкової, базової середньої освіти, вимогам Державного стандарту здійснюється шляхом державної підсумкової атестації.

Оцінювання учнів 1–4 класів

Оцінювання в 1-4 класах здійснюється відповідно до Державного стандарту початкової освіти та чинних Методичних рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання учнів 1-4 класів закладів загальної середньої освіти, затверджених наказом МОНУ. Відповідно до пункту 28 Державного стандарту початкової освіти отримання даних, їх аналіз та формулювання суджень про результати навчання учнів здійснюють у процесі:

- формувального оцінювання, метою якого відстеження особистісного розвитку учнів й ходу опановування ними навчального досвіду як основи компетентності та побудову індивідуальної освітньої траєкторії особистості;

- підсумкового оцінювання, метою якого є співвіднесення навчальних досягнень учнів з обов'язковими/очікуваними результатами навчання, визначеними Державним стандартом/освітньою програмою.

Оцінювання здійснюється за системою оцінювання, визначеною законодавством, а результати такого оцінювання відображаються у свідоцтві досягнень, що видається учневі щороку. Важливим компонентом освітнього процесу в НУШ є оцінювальна діяльність, що здійснюється на засадах компетентнісного, діяльнісного, суб'єкт- суб'єктного підходів та передбачає партнерську взаємодію вчителя, учнів та їхніх батьків або інших законних представників.

Однією з ключових рис в оцінюванні є підхід до вираження оцінки. На заміну узагальненій бальній оцінці навчальних досягнень учнів з предмета/курсу використовуватиметься вербальна оцінка окремих результатів навчання учня/учениці з предмета вивчення, інтегрованого курсу, яка окрім оцінювального судження про досягнення може ще називати і рівень результату навчання. Так, запроваджується поняття вербальної оцінки (оцінювальне судження) та рівневої оцінки (оцінювальне судження із зазначенням рівня результату). Вербальну і рівневу оцінку можна виражати як усно, так і письмово. Рівень результату навчання рекомендовано визначати з урахуванням динаміки його досягнення та позначати буквами – «початковий» (П), «середній» (С), «достатній» (Д), «високий» (В). Результати оцінювання особистісних надбань учнів у 1-4 класах рекомендовано виражати вербальною оцінкою, об'єктивних результатів навчання у 1-2 класах – вербальною оцінкою, у 3-4 класах – або вербальною, або рівневою оцінкою за вибором закладу. Особливості організації оцінювання в певному класі можуть ініціюватися вчителем і бути затвердженими на засіданні педагогічної ради закладу.

Орієнтовна рамка оцінювання результатів навчання учнів 1-4 класів дозволяє забезпечити об'єктивність і точність результату оцінювання і покликана допомогти формувати оцінювальні судження та визначати рівень результату навчання.

Оцінка є конфіденційною інформацією, доступною лише для учня/учениці та його/її батьків (або осіб, що їх замінюють). Відповідно до Державного стандарту початкової освіти, отримання даних, їх аналіз та формулювання суджень про результати навчання учнів здійснюють у процесі:

- формувального оцінювання, мета якого – відстеження особистісного розвитку учнів й опанування навчального досвіду;
- підсумкового оцінювання, мета якого-співвіднести навчальні досягнення учнів з обов'язковими/очікуваними результатами навчання, визначеними Держстандартом або освітньою програмою.

Формувальне оцінювання розпочинається з перших днів навчання у гімназії і триває постійно. Для ефективності формувального оцінювання буде дотримано алгоритм діяльності вчителя під час його організації:

1. формулювання об'єктивних і зрозумілих для учнів навчальних цілей;
2. визначення разом з учнями критеріїв оцінювання;
3. формування суб'єктної позиції учнів у процесі оцінювання;

4. створення умов для формування вміння учнів аналізувати власну навчальну діяльність (рефлексія);
5. коригування спільно з учнями підходів до навчання з урахуванням результатів оцінювання.

Об'єктом підсумкового оцінювання є результати навчання учнів за рік. Під час такого оцінювання рекомендовано зіставляти навчальні досягнення учнів з очікуваними результатами навчання, визначеними в освітніх програмах закладів з урахуванням Орієнтовної рамки оцінювання.

Основою для підсумкового оцінювання можуть бути результати виконання тематичних діагностувальних робіт, записи оцінювальних суджень про результати навчання, зафіксовані на носіях зворотного зв'язку з батьками, спостереження вчителя у процесі формування оцінювання. Підсумкову оцінку за рік рекомендовано визначати з урахуванням динаміки досягнення того чи іншого результату навчання.

Оцінювання учнів 5-7 класів

Основними видами оцінювання результатів навчання учнів 5-6 класів, є формувальне, поточне та підсумкове: семестрове, річне. За вибором закладу оцінювання здійснюється за системою оцінювання, визначеною законодавством. Поточне, семестрове та підсумкове (річне) оцінювання результатів навчання здійснюють за 12-бальною системою (шкалою), а його результати позначають цифрами від 1 до 12. За рішенням педагогічної ради (за потреби) заклад освіти може визначити адаптаційний період впродовж якого не здійснюється поточне оцінювання.

Свідоцтво досягнень відображає результати навчальних досягнень учня/учениці 5-6 класу з переліку предметів та інтегрованих курсів, визначених освітньою програмою закладу освіти. Графа «Характеристика навчальної діяльності» сформована відповідно до переліку наскрізних умінь, визначених Державним стандартом базової середньої освіти. Зазначена графа заповнюється класним керівником за результатами спостережень, проведених спільно з вчителями-предметниками, які працюють з класом. Спостереження проводяться упродовж року за планом, визначеним закладом. Аналізуються наскрізні вміння учня/учениці, зокрема, вияв інтересу до навчання, розуміння прочитаного, вміння висловлювати власну думку, критично та системно мислити, логічно обґрунтовувати власну позицію, діяти творчо, вияв ініціативи у процесі навчання, вміння конструктивно керувати емоціями, оцінювати ризики, приймати рішення, розв'язувати проблеми, співпрацювати з іншими з метою заохочення подальшого розвитку відповідних умінь. Заповнення графи здійснюється шляхом виставлення відповідної позначки навпроти сформованого уміння. Педагогічні колективи можуть виробляти власні способи спостереження за розвитком наскрізних умінь і застосовувати у тому числі вербальні характеристики замість позначки. Заповнення цієї графи здійснюється по завершенню кожного навчального року або в разі зміни здобувачем освіти навчального закладу. Заповнення графи «Характеристика результатів навчання» здійснюється відповідно до переліку навчальних предметів, визначених затвердженою освітньою програмою закладу.

Заповнюється з урахуванням фіксованих у класних журналах результатів досягнень учнів упродовж навчального року.

У класних журналах і в Свідоцтві перед виставленням підсумкової оцінки у відповідних графах результати навчання зазначаються за допомогою виставлення відповідних балів.

Формувальне (поточне формувальне) оцінювання, окрім рівневого або бального може здійснюватися у формі самооцінювання, взаємооцінювання учнів, оцінювання вчителем із використанням окремих інструментів (карток, шкал, щоденника спостереження вчителя, портфоліо результатів навчальної діяльності учнів тощо).

Основною ланкою в системі контролю є поточний контроль, що проводиться систематично з метою встановлення рівнів опанування навчального матеріалу та здійснення корегування щодо застосовуваних технологій навчання. Основна функція поточного контролю – навчальна. Запитання, завдання, тести, тощо спрямовані на закріплення вивченого матеріалу й повторення пройденого, тому індивідуальні форми доцільно поєднувати із фронтальною роботою класу. Також звертаю увагу на важливість урахування мотиваційно-стимулюючої функції поточного оцінювання.

Поточне та підсумкове оцінювання здійснюють із застосуванням основних форм та способів: усної (індивідуальне, групове та фронтальне опитування); письмової, зокрема графічної (діагностичні, самостійні та контрольні роботи, тестування, організації роботи з текстами, діаграмами, таблицями, графіками, схемами, контурними картами тощо); цифрової (тестування в електронному форматі); практичної (виконання різних видів експериментальних досліджень та навчальних проєктів, виготовлення виробів, роботи з біологічними об'єктами, хімічними речовинами тощо).

Семестрове оцінювання здійснюється за результатами контролю груп загальних результатів відображених у Свідоцтві досягнень. Семестровий контроль проводиться з метою перевірки рівня засвоєння навчального матеріалу в обсязі навчальних тем, розділів і підтвердження результатів поточних оцінок, отриманих учнями раніше. Завдання для проведення семестрового контролю складаються на основі програми, охоплюють найбільш актуальні розділи й теми вивченого матеріалу, розробляються вчителем з урахуванням рівня навченості учнів, що дає змогу реалізувати диференційований підхід до навчання. Семестровий контроль може бути комплексним, проводиться у формі тестування тощо.

Фіксація записів підсумкового та семестрового оцінювання проводиться в окремій колонці без дати. Оцінка за семестр ставиться за результатами тематичного оцінювання та контролю груп загальних результатів. Залежно від специфіки навчального предмета та кількості годин, передбачених навчальним планом на його вивчення (одногодинні курси) контроль групи результатів може проводитись упродовж навчального року. Вчитель може змістити акценти на результати опанування більш важливих тем, попередивши про це учнів на початку семестру.

Річне оцінювання здійснюється на підставі загальної оцінки результатів навчання за I та II семестри. Окремі види контрольних робіт, як правило, не проводяться.

Критерії оцінювання за предметами або освітніми галузями розробляються та оприлюднюються вчителями відповідно до загальних критеріїв оцінювання з урахуванням характеристик груп загальних результатів відповідної галузі (Додаток 2 до методичних рекомендацій щодо оцінювання навчальних досягнень учнів 5-6 класів, які здобувають освіту відповідно до нового Державного стандарту базової середньої освіти) критерії з кожного навчального предмета містяться в навчальних програмах дисциплін. Оцінювання зорієнтоване на очікувані групи результатів навчання, передбачені навчальною програмою з відповідного предмета або курсу.

Якщо рівень результатів навчання учня/учениці визначити неможливо з якихось причин, у класному журналі та свідоцтві досягнень, таблиці навчальних досягнень роблять запис «не атестований(а) (н/а)».

Оцінювання навчальних досягнень учнів 8-9 класів,

Оцінювання учнів 8-9 класів здійснюється за 12-бальною шкалою. Відповідно до ступеня оволодіння знаннями і способами діяльності виокремлюються чотири рівні навчальних досягнень учнів: початковий, середній, достатній, високий. Оцінювання здійснюється у процесі повсякденного вивчення результатів навчальної роботи учнів, а також за результатами перевірки навчальних досягнень учнів: усної (індивідуальне, групове, фронтальне опитування), письмової (самостійна робота, контрольна робота, тематична контрольна робота, тестування, та ін.) та Критеріїв оцінювання навчальних досягнень учнів (вихованців) у системі загальної середньої освіти. Критерії, що розробляються вчителями спільно з учнями для оцінювання різних видів завдань, для різних занять або навчальних тем розміщуються в навчальних кабінетах або ж оголошуються перед початком виконанням робіт. Критерії оцінювання навчальних досягнень учнів з усіх предметів розміщені на офіційному сайті закладу.

Основними видами оцінювання навчальних досягнень учнів є поточне, тематичне, семестрове, річне оцінювання та державна підсумкова атестація. Поточне оцінювання здійснюється у процесі поурочного вивчення теми. Його основними завдання є: встановлення й оцінювання рівнів розуміння і первинного засвоєння окремих елементів змісту теми, встановлення зв'язків між ними та засвоєним змістом попередніх тем, закріплення знань, умінь і навичок. Формами поточного оцінювання є індивідуальне та фронтальне опитування; робота з діаграмами, графіками, схемами; зарисовки біологічних об'єктів; робота з контурними картами; виконання учнями різних видів письмових робіт; взаємоконтроль учнів у парах і групах; самоконтроль тощо. В умовах упровадження зовнішнього незалежного оцінювання особливого значення набуває тестова форма контролю та оцінювання навчальних досягнень учнів. Інформація, отримана на підставі поточного контролю, є основою для коригування роботи вчителя на уроці.

Тематичному оцінюванню навчальних досягнень підлягають основні результати вивчення теми (розділу). Перед початком вивчення чергової теми всі учні ознайомлюються з тривалістю вивчення теми (кількість занять), кількістю й тематикою обов'язкових робіт і термінами їх проведення, умовами оцінювання. Тематичне оцінювання навчальних досягнень учнів забезпечує:

усунення безсистемності в оцінюванні, підвищення об'єктивності оцінки знань, навичок і вмінь, індивідуальний та диференційований підхід до організації навчання, систематизацію й узагальнення навчального матеріалу, концентрацію уваги учнів до найсуттєвішого в системі знань з кожного предмета. Тематична оцінка виставляється на підставі результатів опанування учнями матеріалу теми впродовж її вивчення з урахуванням поточних оцінок, всіх видів навчальної діяльності, що підлягали оцінюванню протягом вивчення теми та навчальної активності школярів.

Оцінка за семестр виставляється за результатами тематичного оцінювання, а за рік - на основі семестрових оцінок. При цьому вчителями враховується динаміка особистих навчальних досягнень учня/учениці з предмета протягом семестру, важливість теми, тривалість її вивчення, складність змісту тощо. Учень/учениця має право на підвищення семестрової оцінки.

Річне оцінювання здійснюється на підставі семестрових або скоригованих семестрових оцінок. При виставленні річної оцінки враховуються: динаміка особистих навчальних досягнень учня/учениці з предмета протягом року, важливість тем, які вивчались у I та II семестрах, тривалість їх вивчення та складність змісту, рівень узагальнення й уміння застосовувати набуті знання протягом навчального року тощо. Коригування семестрової оцінки проводиться згідно з пунктом 3.2. Інструкції з ведення класного журналу 5-11(12)-х класів загальноосвітніх навчальних закладів, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 03.06.2008 № 496. Коригування річної оцінки проводиться згідно з пунктами 9-10 Порядку переведення учнів (вихованців) закладу загальної середньої освіти до наступного класу, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України 14.07 2015 №762 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 08 травня 2019 року № 621).

При оцінюванні навчальних досягнень учнів вчителі враховують характеристику відповіді учня: правильність, логічність, обґрунтованість, цілісність; якість знань: повнота, глибина, гнучкість, системність, міцність; сформованість предметних умінь і навичок; рівень володіння розумовими операціями: вміння аналізувати, синтезувати, порівнювати, абстрагувати, класифікувати, узагальнювати, робити висновки тощо; досвід творчої діяльності (вміння виявляти проблеми та розв'язувати їх, формулювати гіпотези); самостійність оцінних суджень. Характеристики якості знань взаємопов'язані між собою і доповнюють одна одну. Глибина знань-усвідомленість існуючих зв'язків між групами знань. Гнучкість знань-уміння учнів застосовувати набуті знання у стандартних і нестандартних ситуаціях; знаходити варіативні способи використання знань; уміння комбінувати новий спосіб діяльності із вже відомих. Міцність знань-тривалість збереження їх в пам'яті, відтворення їх в необхідних ситуаціях. Повнота знань-кількість знань, визначених навчальною програмою. Системність знань-усвідомлення структури знань, їх ієрархії і послідовності, тобто усвідомлення одних знань як базових для інших. Знання є складовою умінь учнів діяти. Уміння виявляються в різних видах діяльності і поділяються на розумові і практичні. Навички-дії доведені до автоматизму у результаті

виконання вправ. Для сформованих навичок характерні швидкість і точність відтворення. Ціннісні ставлення виражають особистий досвід учнів, їх дії, переживання, почуття, які виявляються у відносинах до оточуючого-людей, явищ, природи, пізнання тощо.

Оцінювання на екстернатній формі

Екстерни складають річне оцінювання та державну підсумкову атестацію. Річне оцінювання проводиться з усіх навчальних предметів, обов'язкових для вивчення відповідно до освітньої програми до закінчення навчального року. Для екстернів, які здобувають повну загальну середню освіту за кордоном, а також для осіб, які проживали чи проживають на неконтрольованій території або на території населених пунктів на лінії зіткнення, території, на якій встановлено режим надзвичайної ситуації або режим надзвичайного стану, оцінювання може проводитися протягом усього навчального року. Результати річного оцінювання оформлюються протоколом оцінювання.

Протягом одного навчального року екстерн може пройти оцінювання за один або кілька класів у межах одного або декількох рівнів повної загальної середньої освіти.

Оцінювання на сімейній формі.

Здобувачі освіти за сімейною формою проходять підсумкове (семестрове та річне, що здійснюється за результатами семестрового) оцінювання, а також державну підсумкову атестацію.

Учні початкових класів за сімейною формою освіти, за бажанням одного з батьків чи інших законних представників, за індивідуальним навчальним планом можуть проходити оцінювання додатково (більш як два рази на рік). Для них формувальне та підсумкове оцінювання відбувається за участі педагогічного працівника та одного з батьків чи інших законних представників. Таке оцінювання може бути організоване в освітньому середовищі, звичному для здобувача освіти. Час для такого оцінювання визначає заклад освіти, але це має бути не більше ніж 4 навчальні дні впродовж навчального року (з урахуванням вимог до організації освітнього процесу відповідно до державних санітарних правил і норм).

- 1) На проведення формувального, підсумкового (семестрового, річного) оцінювання – 1 навчальна година з кожного предмета;
- 2) На проведення атестації в закладі освіти (якщо вона проводиться не разом з іншими здобувачами освіти відповідного класу): з української мови або мови навчання національних меншин (диктант) – 1 навчальна година; з інших навчальних предметів – 1 навчальна година з кожного навчального предмета у 1–4 класах, 2–3 навчальні години з кожного навчального предмета у 5–9 класах (розділ 5 пункт 2 Положення про індивідуальну форму здобуття повної загальної середньої освіти).

Заклади освіти забезпечують ознайомлення учнів/учениць із переліком питань, за якими здійснюється оцінювання. Засоби оцінювання визначає педагогічний працівник з урахуванням змісту індивідуального навчального плану (за його наявності). Завдання для оцінювання складає заклад освіти (відповідно до освітньої програми та навчальних програм з окремих навчальних предметів

(інтегрованих курсів), а також особливостей засвоєння освітньої програми, визначених індивідуальним навчальним планом (за його наявності).

Оцінювання учнів з ООП.

Відповідно до індивідуальних особливостей освітньої діяльності, для кожного учня з особливими освітніми потребами, який навчається в інклюзивному класі, у порядку, визначеному законодавством, складаються індивідуальна програма розвитку та індивідуальний навчальний план (за потреби). Індивідуальний навчальний план розробляється на основі освітньої програми закладу і результати навчання оцінюються за орієнтовними вимогами оцінювання навчальних досягнень, що встановлені для закладу.

Оцінювання учнів на дистанційні форми чи з використанням технологій дистанційного навчання.

Для учнів 1-2-х початкової школи застосовується формувальне та підсумкове оцінювання. Для учнів 3-4-х класів початкової школи та базової–поточне, формувальне та підсумкове (тематичне, семестрове, річне) оцінювання).

Оцінювання результатів навчальної діяльності може здійснюватись у синхронному або асинхронному режимі.

У синхронному режимі, учні можуть: виконувати тести на освітніх платформах за вибором вчителя та з урахуванням можливостей учня; виконувати письмові роботи, у тому числі диктанти, із використанням відеоінструментів; брати участь в усних формах контролю (усний переказ, читання напам'ять вірша та прозових текстів, запис відеовідповідей, презентація та захист проєктів тощо) із використанням відеоінструментів індивідуально або в групах; брати участь в онлайн-семінарах та онлайн-форумах із використанням відеоінструментів; виконувати інші завдання, які пропонує вчитель.

У асинхронному режимі, налаштовується опція: проходження тесту один раз, обмеження в часі на виконання завдання, встановлення термінів для здачі тесту, контрольної, практичної або самостійної роботи тощо, перевірка вручну, без показів правильних відповідей, повідомлення результатів індивідуально після здачі робіт всіма учнями. За необхідності учитель може провести додаткове усне опитування учнів за допомогою одного із засобів телефонного або відеозв'язку.

Результати оцінювання навчальних досягнень фіксуються в електронному журналі, щоденнику (за наявності), паперовому журналі, надсилаються в індивідуальному порядку шляхом використання одного із засобів зв'язку (електронної пошти, смс-повідомлення, повідомлення в одному з месенджерів, повідомлення по телефону тощо). Оприлюднення списку оцінок для всього класу є неприпустимим.

Поточне оцінювання вчителі можуть здійснювати в усній і письмовій формах, застосовуючи такі його види: тестування, практичні, контрольні, діагностичні роботи, дослідницькі та творчі проєкти, есе, усні співбесіди та опитування тощо. Кількість робіт, які підлягають поточному оцінюванню та

передбачають фіксацію оцінки у класному журналі, під час дистанційного навчання варто оптимізувати з метою уникнення перевантаження учнів.

Підсумкове оцінювання (тематичне, семестрове та річне) може здійснюватися віддалено, із використанням цифрових технологій для всіх здобувачів освіти, незалежно від форми, за якою вони здобувають освіти. Підсумкова оцінка за семестр виставляється з урахуванням результатів поточного, тематичного оцінювання, оцінювання різних видів діяльності. Річне оцінювання виставляється з урахуванням результатів оцінювання за перший та другий семестри навчального року.

Якщо оцінювання проводиться в синхронному режимі, рекомендовано передбачити додаткову можливість його проходження для учнів, які не мають технічних засобів навчання або постійного підключення до мережі Інтернет, а також для тих, у кого відбувся технічний збій під час проходження оцінювання.

За відсутності засобів Інтернет-зв'язку, зворотній зв'язок з учнями вчитель може підтримувати в телефонному режимі, а виконані завдання отримувати поштою.

Х. ОСВІТНІ ГАЛУЗІ ТА НАВЧАЛЬНІ ПРОГРАМИ

Освітню програму Закладу укладено за такими освітніми галузями:

Мови і літератури
Суспільствознавство
Мистецтво
Математика
Природознавство
Технології
Здоров'я і фізична культура

Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у відповідних навчальних програмах.

Перелік навчальних програм закладу I ступеня

Перелік навчальних програм за якими здійснюється вивчення предметів інваріантної складової навчального плану

№ п/п	Клас	Назва навчальної програми	Наказ, яким затверджено №__від__	Рівень вивчення (для III ступеня)
1	1-2	Навчальна програма розроблена під керівництвом Савченко О. Я.	Наказ МОН від 12.08.2022 №743	
2	1-2	Навчальна програма «Українська мова для закладів загальної середньої освіти з навчанням румунською мовою.1-2 класи»(укладачі Палій Н.Т. Одинак М.М.)	Наказ МОН від 12.08.2022 №743	
3	1-2	Навчальна програма «Румунська мова для закладів загальної середньої освіти з навчанням румунською мовою.1-2 класи»	Наказ МОН від 12.08.2022 №743	

4	3	Типова освітня програма, розроблена під керівництвом Савченко О. Я.	Наказ МОН від 12.08.2022 №743	
5	3-4	Навчальна програма «Українська мова для закладів загальної середньої освіти з навчанням румунською мовою.3-4 класи»(укладачі Палій Н.Т. Одинак М.М.)	Наказ МОН від 12.08.2022 №743	
6	3-4	Навчальна програма «Румунська мова та літературне читання для 3-4 класів з навчанням румунською мовою закладів загальної середньої освіти»	Наказ МОН від 12.08.2022 №743	

Перелік навчальних програм за якими здійснюється вивчення предметів варіативної складової навчального плану

№ п/п	Клас	Назва курсу за вибором чи факультативу	К-ть годин за навчальним планом	Наказ, яким затверджено №_від_	Рівень вивчення (для III ступеня)
-	-	-	-	-	-

Перелік навчальних програм закладу II ступеня

Перелік модельних навчальних програм за якими здійснюється вивчення предметів інваріантної складової навчального плану 5-7 класу

№ п/п	Клас	Назва модельної навчальної програми	Наказ, яким затверджено № від
1	5-7	Українська мова для класів з навчанням румунською мовою. 5-9 класи для закладів загальної середньої освіти (автори: Фонарюк Т.І., Кульбабська О.В., Філіп Ю.Л., Костіна- Кніжницька А.В., Сиротюк О.М.).	Наказ МОН № 795 від 12.07.2021 року.
2	5-7	Українська література. 5-6 класи. (Архипова В.П., Січкарь С.І., Шило С.Б.).	Наказ МОН № 795 від 12.07. 2021 року
3	5-7	Румунська мова. 5-9 класи. Для закладів загальної середньої освіти (авт. Говорнян Л.С., Зазулинська Т.Г., Бику А.М., Михайлу М.Г.).	Наказ МОН № 795 від 12.07. 2021 року
4	5-7	Модельна навчальна програма «Інтегрований курс румунської та зарубіжної літератури. 5-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Говорнян Л.С., Колесникова Д.О., Криган Л.Г.).	Наказ МОН № 795 від 12.07. 2021 року
5	5-7	«Іноземна мова 5-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Редько В. Г., Шаленко О.П., Сотникова С.І., Коваленко О.Я., Коропецька І.Б., Якоб О.М., Самойлюкевич І.В., Добра О. М., Кіор Т. М.).	Наказ МОН № 795 від 12.07. 2021 року
6	5-6	«Математика 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти(автор Істер О.С.)	Наказ МОН № 795 від 12.07. 2021 року

7	7	«Алгебра. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автор Істер О. С.)	Наказ МОН № 883 від 24.07.2023
8	7	«Геометрія. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автор Істер О. С.)	Наказ МОН № 883 від 24.07.2023
9	5-6	«Пізнаємо природу». 5-6 класи (інтегрований курс). Для закладів загальної середньої освіти (авт. Біда Д.Д., Гільберг Т.Г., Колісник Я.І.).	Наказ МОН № 795 від 12.07. 2021 року
10	5-6	«Здоров'я, безпека та добробут 5-6 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти (автори: Шиян О., Волощенко О., Гриньова М., Дяків В., Козак О., Овчарук О., Седоченко А., Сорока І., Страшко С.).	Наказ МОН № 795 від 12.07. 2021 року
11	7	Здоров'я, безпека та добробут. 7-9 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти (авт. Шиян О. І., Дяків В. Г., Седоченко А. Б., Страшко С. В.)	Наказ МОН № 1001 від 16.08. 2023 року
12	5	«Вступ до історії України та громадської освіти. 5 клас» для закладів загальної середньої освіти (автори Бурлака О.В., Власова Н.С., Желіба О.В., Майорський В.В., Піскарьова І.О., Щупак І.Я.).	Наказ МОН № 795 від 12.07. 2021 року
13	6	“Історія України. Всесвітня історія. 6 клас” для закладів загальної середньої освіти (автори Піскарьова І.О., Бурлака О.В., Щупак І.Я.)	Наказ МОН № 795 від 12.07. 2021 року
14	7-9	«Біологія. 7-9 класи». для закладів загальної середньої освіти (автори Балан П.Г., Кулініч О.М.).	Наказ МОН №1090 від 06.09.2023 року
15	7-9	«Хімія. 7-9 класи.» для закладів загальної середньої освіти (автори Олексій Григорович).	Наказ МОН № 1575 від 27.12.2023 року
16	5-6	«Інформатика. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Ривкінд Й.Я., Лисенко Т.І., Чернікова Л.А., Шакотько В.В.).	Наказ МОН № 795 від 12.07. 2021 року
17	7	«Інформатика. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Ривкінд Й.Я., Лисенко Т.І., Чернікова Л.А., Шакотько В.В.).	Наказ МОН № 1001 від 16.08. 2023 року
18	5-6	« Технології. 5-6 клас» для закладів загальної середньої освіти (автори Ходзицька І.Ю., Горобець О.В., Медвідь О.Ю., Пасічна Т.С., Приходько Ю.М.).	Наказ МОН № 795 від 12.07. 2021 року
19	7	«Технології. 7–9 класи» для закладів загальної середньої освіти (авторки Ходзицька І. Ю., Горобець О. В., Медвідь О. Ю., Пасічна Т. С., Приходько Ю. М.)	Наказ МОН № 1001 від 16.08.2023 року

20	5-6	«Мистецтво 5-6 класи» (інтегрований курс) для закладів загальної середньої освіти (автори: Масол Л.М., Просіна О.В.).	Наказ МОН № 795 від 12.07. 2021 року
21	7	«Мистецтво 7-6 класи» (інтегрований курс) для закладів загальної середньої освіти (автор: Масол Л.М.).	Наказ МОН № 1090 від 16.09. 2023 року
22	5-6	«Фізична культура. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Педан О.С., Коломоець Г.А., Боляк А.А., Ребрина А.А., Деревянко В.В., Стеценко В.Г., Остапенко О.І., Лакіза О.М., Косик В.М. та інші)	Наказ МОН № 795 від 12.07. 2021 року
23	7	«Фізична культура. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Баженков Є. В., Коломоець Г. А., Боляк А. А., Дутчак М. В., Дніпров О. С., Бідний М. В., Ребрина А. А., Деревянко В. В., Малечко Т. А., Омеляненко І. О., Волкова І. В., Педан О. С. та інші)	Наказ МОН № 883 від 24.07. 2023 року
24	6-7	«Географія 6-9 класи» Для закладів загальної середньої освіти(автори: Запотоцький С.П., Карпюк Г.І., та інші)	Наказ МОН № 795 від 12.07. 2021 року(у редакції наказу МОН України від 11.04.2022 №324)

Перелік навчальних програм за якими здійснюється вивчення предметів інваріантної складової навчального плану

№ п/п	Клас	Назва навчальної програми	Наказ, яким затверджено №__від__
1	8-9	Українська мова для загальноосвітніх навчальних закладів з навчанням румунської мови	№804 від 07.06.2017р.
2	8-9	Українська література	№804 від 07.06.2017р.
3	8-9	Румунська мова для загальноосвітніх навчальних закладів з навчанням румунською мовою	№804 від 07.06.2017р.
4	8-9	Інтегрований курс «Література» (румунська та зарубіжна)	№804 від 07.06.2017р.
5	8-9	Навчальні програми з іноземних мов для загальноосвітніх навчальних закладів і спеціалізованих шкіл із поглибленим вивченням іноземних мов 5-9 класи. Англійська мова. Німецька мова. Французька мова. Іспанська мова.	№804 від 07.06.2017р.
6	8-9	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Математика. 5-9 класи»	№804 від 07.06.2017р.
7	8-9	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів « Історія України. Всесвітня історія. 5-9 класи»	№804 від 07.06.2017р.
8	8-9	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Біологія. 6-9 класи»	№804 від 07.06.2017р.
9	8-9	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Географія. 6-9 класи»	№804 від 07.06.2017р.
10	8-9	Фізика.7-9 класи. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів.	№804 від 07.06.2017р.

11	8-9	Програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Хімія.7-9класи»	№804 від 07.06.2017р
12	8-9	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Мистецтво.5-9 класи»	№804 від 07.06.2017р.
13	8-9	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Основи здоров'я.5-9 класи»	№804 від 07.06.2017р.
14	8-9	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Фізична культура.5-9 класи»	№ 1407 від 23.10.2017р.
15	8-9	Трудове навчання.5-9 класи. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів.	№804 від 07.06.2017р.
16	8-9	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Інформатика.5-9 класи»	№804 від 07.06.2017р.

**Перелік навчальних програм за якими здійснюється вивчення предметів
варіативної складової навчального плану**

№ п/п	Клас	Назва курсу за вибором чи факультативу	К-ть годин за навчальним планом	Наказ, яким затверджено №__від__
1	5	Факультативний курс «Література рідного краю» для 5-11 класів закладів загальної середньої освіти з румунською мовою навчання(укладач Пушкарьова Л.С.)	1	Схвалено науково-методичною радою ІППО Чернівецької області Протокол №1 від 21.03.2018р.
2	5,6, 7,9	Програма курсу за вибором (факультативного) «Юний географ- краєзнавець» (авт. Кол. Чебан Р.Д., Гаврилюк В.С. та інші).	0,5	Лист ІМЗО від 10.03.2019 № 22.1/12-Г -168
3	8	Факультативний курс «Література рідного краю» для 5-11 класів закладів загальної середньої освіти з румунською мовою навчання(укладач Пушкарьова Л.С.)	1	Схвалено науково-методичною радою ІППО Чернівецької області Протокол №1 від 21.03.2018р.
4	8	Курс за вибором «Ліплення із солоного тіста» 8 клас (авт. Ігнатенко Г.В.)	1	Лист ІМЗО від 03.07.2019 №22, 1/12-Г-533
5	9	«Фінансова грамотність» для учнів 9-11 класів ,(автори: Громад.організація «Джуніор Ачівмент України»	1	Схвалено(протокол №3 засід. експертної комісії з економіки, підприємливості та фінансової грамоти від 31.03.2023 зареєстрований в каталозі надання грифів за № 3.0211-2023

XI. Освітня програма 5 -7 класу- НУШ на 2024-2025 навчальний рік

Ідея компетентісного підходу до сучасної освіти є наскрізною і визначальною на сьогоднішній день. Надання пріоритетів формуванню у дітей готовності здобувати знання самостійно протягом усього життя поставило нагальну потребу у виробленні власної компетенції розвитку школи, яка прокладає стратегічний напрям у роботі колективу закладу, допомагає поєднати цілі та очікуваний результат, усвідомити їх усім учасникам навчально-виховного процесу. Серед сучасних моделей освіти виділяють модель 4К, що включає чотири ключові компетентності, що починаються з букви «К»: креативність, комунікація, кооперація (співпраця), критичне мислення. Важливим показником життєвої компетентності школяра, його життєздатності, спроможності правильно орієнтуватися у життєвих реаліях та допомагати розв'язувати проблеми є цілісне світобачення. Тому освітня діяльність у 5 класі має спрямовуватись на сформованість базових особистісних якостей дитини, таких як: міжособистісна злагода, міжособистісне партнерство, самостійність, чуйність, шанобливість, допитливість, спостережливість, креативність, розсудливість.

Організація освітньої діяльності в 5- 6-7 - х класах, які за Наказом МОН України №406 від 02.04.2021р. є учасниками інноваційного освітнього проєкту всеукраїнського рівня за темою «Розроблення і впровадження навчально-методичного забезпечення для закладів загальної середньої освіти в умовах реалізації Державного стандарту базової середньої освіти» у 2023/2024 навчальному році здійснюється відповідно до законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року (схвалена розпорядженням Кабінету міністрів України від 14.12.2016 № 988р- <https://cutt.ly/OyA9z5p>), Державного стандарту базової середньої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30.09.2020 р № 898. Основним документом, що забезпечує досягнення учнями визначених відповідним Державним стандартом вимог до обов'язкових результатів навчання учнів є освітня програма Чернівецької гімназії №2.

Реалізація призначення закладу здійснюється через забезпечення в освітній діяльності таких принципів: - гуманізм як норма поваги до особистості та основі побудови партнерського спілкування з дитиною; - інтеграційні засади побудови та організації освітнього процесу;- визнання самоцінності кожного вікового періоду та орієнтація на вікові особливості;- створення сприятливих умов для формування і розвитку у дитини пізнавальних, психічних процесів, незалежної спрямованості на активність у соціумі, конструктивних мотивів поведінки, самосвідомості, позитивної самооцінки, самоповаги та шанобливого ставлення до тих, хто її оточує;- урахування індивідуальних інтересів, здібностей, темпу розвитку дитини.

Завдання освітніх ліній у 5-7 класах реалізуються на основі тематичного планування за принципом методичного конструктора та інтегрованого підходу до змісту та організації освітньої діяльності. Побудова освітнього процесу на засадах інтегрованого підходу забезпечує єдність та взаємопов'язаність усіх освітніх ліній у кожній темі, що реалізується як цілісна змістова та діяльнісна одиниця освітнього процесу. Основними формами організованої освітньої

діяльності учнів 5-7 класів є щоденні інтегровані заняття, підгрупові предметні заняття, індивідуально-групові заняття різної пізнавальної та продуктивної спрямованості. Цілісне бачення та структура тематичних циклів, за якими будується освітній процес, відображаються у плануванні за принципом методичного конструктора.

Зберігаючи наступність із початковою школою забезпечуємо подальше становлення особистості дитини, її фізичний, інтелектуальний, соціальний розвиток; формує мовленнєвість до творчого самовираження, критичного мислення, виховуємо ціннісне ставлення до держави, рідного краю, української культури, пошанування своєї гідності та інших людей, збереження здоров'я. Зміст програми дає можливість формування у здобувачів освіти таких ключових компетентностей:

1) вільне володіння державною мовою, що передбачає уміння усно і письмово висловлювати свої думки, почуття, чітко та аргументовано пояснювати факти, а також любов до читання, відчуття краси слова, усвідомлення ролі мови для ефективного спілкування та культурного самовираження, готовність вживати українську мову як рідну в різних життєвих ситуаціях;

2) здатність спілкуватися українською, румунською та англійською мовами, що передбачає активне використання української, румунської, англійської мови в різних комунікативних ситуаціях, зокрема в побуті, освітньому процесі, культурному житті громади; можливість розуміти прості висловлювання іноземною мовою, спілкуватися нею у відповідних ситуаціях, оволодіння навичками міжкультурного спілкування;

3) математична компетентність, що передбачає виявлення простих математичних залежностей в навколишньому світі, моделювання процесів та ситуацій із застосуванням математичних відношень та вимірювань, усвідомлення ролі математичних знань та вмінь в особистому і суспільному житті людини;

4) компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій, що передбачають формування допитливості, прагнення шукати і пропонувати нові ідеї, самостійно чи в групі спостерігати та досліджувати, формулювати припущення і робити висновки на основі проведених дослідів, пізнавати себе і навколишній світ шляхом спостереження та дослідження;

5) інноваційність, що передбачає відкритість до нових ідей, ініціювання змін у близькому середовищі (клас, школа, громада тощо), формування знань, умінь, ставлень, що є основою компетентнісного підходу, забезпечують подальшу здатність успішно навчатися, відчувати себе частиною спільноти і брати участь у справах громади;

6) екологічна компетентність, що передбачає усвідомлення основи екологічного природокористування, дотримання правил природоохоронної поведінки, ощадного використання природних ресурсів, розуміння важливості збереження природи для сталого розвитку суспільства;

7) інформаційно-комунікаційна компетентність, що передбачає опанування основою цифрової грамотності для розвитку і спілкування, здатність безпечного та етичного використання засобів інформаційно-комунікаційної компетентності у навчанні та інших життєвих ситуаціях;

8)навчання упродовж життя, що передбачає опанування уміннями і навичками, необхідними для подальшого навчання, організацію власного навчального середовища, отримання нової інформації з метою застосування її для оцінювання навчальних потреб, визначення власних навчальних цілей та способів їх досягнення, навчання працювати самостійно і в групі;

9)громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, усвідомленням рівних прав і можливостей, що передбачають співпрацю з іншими особами для досягнення спільної мети, активність в житті класу і школи, повагу до прав інших осіб, уміння діяти в конфліктних ситуаціях, пов'язаних з різними проявами дискримінації, цінувати культурне розмаїття різних народів та ідентифікацію себе як громадянина України, дбайливе ставлення до власного здоров'я і збереження здоров'я інших людей, дотримання здорового способу життя;

10) культурна компетентність, що передбачає залучення до різних видів мистецької творчості (образотворче, музичне та інші види мистецтв) шляхом розкриття і розвитку природних здібностей, творчого вираження особистості;

11)підприємливість та фінансова грамотність, що передбачають ініціативність, готовність брати відповідальність за власні рішення, вміння організовувати свою діяльність для досягнення цілей, усвідомлення етичних цінностей ефективної співпраці, готовність до втілення в життя ініційованих ідей, прийняття власних рішень.

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість.

Цілі та завдання освітньої діяльності закладу

МЕТА діяльності закладу: забезпечення єдиної лінії розвитку особистості школяра; формування духовної культури та цілісних світоглядних уявлень у дитини.

Пріоритетні завдання діяльності педагогічного колективу гімназії:

- створення умов для здобуття якісної освіти в умовах навчально-виховного процесу;
- формування у дітей основ культури споживання та екологічної свідомості через впровадження ідей освіти для сталого розвитку;
- втілення інклюзивних цінностей через збагачення інклюзивними підходами освітньої практики;
- сприяння формуванню у школярів лідерських якостей особистості;

- формування світогляду школярів засобами художнього слова;
- оптимізація взаємодії з батьками;
- модернізація матеріально-технічної бази та програмно-методичного забезпечення закладу.

Загальний обсяг річного навчального навантаження для закладів з навчанням мовою корінного народу або національної меншини поряд з державною чи з навчанням українською мовою та вивчаенням мовою корінного народу або національної меншини *згідно з Додатком 4 до Типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти* наведено в Таблиці 1

Назва освітньої галузі	Навчальне навантаження	5 клас			6 клас			7 клас		
		Рекомендоване*	Мінімальне*	Максимальне*	Рекомендоване*	Мінімальне*	Максимальне*	Рекомендоване*	Мінімальне*	Максимальне*
Мовно-літературна*	На тиждень	11,5	11	13	11,5	11	13	11,5	11	13
	На рік	402	385	455	402	385	455	402	385	455
Математична	На тиждень	5	4	6	5	4	6	5	4	6
	На рік	175	140	210	175	140	210	175	140	210
Природнича	На тиждень	2	1,5	3	4	2	5	7,5	7	9
	На рік	70	52,5	105	140	70	175	261	245	315
Соціальна і здоров'я-збережувальна	На тиждень	1	1	3	1	1	3	1	1	3
	На рік	35	35	105	35	35	105	35	35	105
Громадянська та історична	На тиждень	1	1	3	2	1,5	3	2	1,5	3
	На рік	35	35	105	70	52,5	105	70	51	105
Технологічна	На тиждень	2	1	3	2	1	1	1	1	3
	На рік	70	35	105	70	35	70	35	35	105
Інформатична	На тиждень	1,5	1	3	1,5	1	3	2	1	2
	На рік	52,5	35	105	52,5	35	105	70	35	70
Мистецька	На тиждень	2	1	2	2	1	2	2	1	3
	На рік	70	35	70	70	35	70	70	35	70
Фізична культура**	На тиждень	3	3	3	3	3	3	3	3	3
	На рік	105	105	105	105	105	105	105	105	105
Усього	На тиждень	26+3			29+3			31+3		
	На рік	1015			1120			1223		
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, вибіркових освітніх компонентів, проведення	На тиждень	2			2			1		
	На рік	70			70			35		

індивідуальних консультацій та групових занять										
Загально річна кількість навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи)	На тиждень	31			34			35		
	На рік	1085			1190			1258		
Гранично допустиме навантаження учнів***	На тиждень	28			31			32		
	На рік	980			1085			1153		

Опис форм організації освітнього процесу

Освітній процесі організовується у Чернівецькій гімназії №2 в безпечному освітньому середовищі та здійснюється з урахуванням вікових особливостей, фізичного, психічного та інтелектуального розвитку дітей, їхніх освітніх потреб.

Освітня програма передбачає досягнення здобувачів освіти сукупності компетентностей, що є базою для подальшого особистісного розвитку в умовах шкільного навчання. Особливий акцент здійснюється на здатність дітей встановлювати асоціативні зв'язки, взаємозв'язки між об'єктами і явищами навколишнього світу, робитиму висновки та висловлювати судження. Ці характеристики засвідчують сформованість цілісних світоглядних уявлень і є результатом упровадження засад інтеграції в освітньому процесі.

Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття базової середньої освіти. Базова середня освіта здобувається, як правило, після здобуття початкової освіти. Діти, які здобули початкову освіту на 2 вересня поточного навчального року повинні розпочинати здобуття базової середньої освіти цього ж навчального року.

Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття базової середньої освіти за інших умов.

Перелік освітніх галузей. Типову освітню програму укладено за такими освітніми галузями:

Мови і літератури

Суспільствознавство

Мистецтво

Математика

Природознавство

Технології

Здоров'я і фізична культура

Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у відповідних навчальних програмах.

Рекомендовані форми організації освітнього процесу.

Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку:

- формування компетентностей;
- розвитку компетентностей;
- перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей;
- корекції основних компетентностей;
- комбінований урок.

Також формами організації освітнього процесу можуть бути екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, конференції, форуми, спектаклі, брифінги, квести, інтерактивні уроки (урок-дискусійна група, уроки з навчанням одних учнів іншими), інтегровані уроки, проблемний урок, відео-уроки тощо.

З метою засвоєння нового матеріалу та розвитку компетентностей крім уроку проводяться навчально-практичні заняття. Ця форма організації поєднує виконання різних практичних вправ, експериментальних робіт відповідно до змісту окремих предметів, менш регламентована й має акцент на більшій самостійності учнів в експериментальній та практичній діяльності. Досягнуті компетентності учні можуть застосувати на практичних заняттях і заняттях практикуму. Практичне заняття – це така форма організації, в якій учням надається можливість застосовувати отримані ними знання у практичній діяльності. Експериментальні завдання, передбачені змістом окремих предметів, виконуються на заняттях із практикуму (виконання експериментально-практичних робіт). Оглядова екскурсія припускає цілеспрямоване ознайомлення учнів з об'єктами та спостереження процесів з метою відновити та систематизувати раніше отримані знання. Функцію перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей виконує навчально-практичне заняття. Учні одержують конкретні завдання, за виконання яких звітують перед вчителем. Практичні заняття та заняття практикуму також можуть будуватися з метою реалізації контрольних функцій освітнього процесу. На цих заняттях учні самостійно виготовляють вироби, проводять виміри та звітують за виконану роботу.

Можливо проводити заняття в малих групах, ланках (у тому числі робота учнів у парах змінного складу) за умови, що окремі учні виконують роботу бригадирів, консультантів, тобто тих, хто навчає малу групу.

Екскурсії в першу чергу покликані показати учням практичне застосування знань, отриманих при вивченні змісту окремих предметів (можливо поєднувати зі збором учнями по ходу екскурсії матеріалу для виконання визначених завдань).

Учні можуть самостійно знімати та монтувати відеофільми (під час відео-уроку) за умови самостійного розроблення сюжету фільму, підбору матеріалу, виконують самостійно розподілені ролі та аналізують виконану роботу.

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних

вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

Оцінювання навчальних досягнень учнів

Навчальні досягнення здобувачів у 5 класі оцінюються в I семестрі за рішенням педагогічної ради та побажань батьків, у II семестрі у бальному оцінюванні, у 6 та 7 класах у бальному оцінюванні, яке передбачає зіставлення навчальних досягнень здобувачів з конкретними очікуваними результатами навчання, визначеними освітньою програмою. Оцінювання є зорієнтованим на визначені Державним стандартом базової середньої освіти ключові компетентності та наскрізні вміння й передбачені навчальною програмою очікувані результати навчання для відповідного періоду освітнього процесу. Враховуючи ці вимоги, для оцінювання навчальних досягнень учнів педагоги керуються такими категоріями критеріїв:

- розв'язання проблем і виконання практичних завдань із застосування мзнань, що охоплюються навчальним матеріалом;
- комунікація (тому числі з використанням інформаційно-комунікаційних технологій);
- планування й здійснення навчального пошуку, робота з текстовою і графічною інформацією;
- рефлексія власної навчально-пізнавальної діяльності.

Під час оцінювання навчальних досягнень враховуються дотримання учнями принципів доброчесності, а саме: вияв поваги до інших осіб, їхніх прав і свобод, дбайливе ставлення до ресурсів і довкілля, дотримання принципів академічної доброчесності. У разі порушення учнем / ученицею принципів доброчесності під час певного виду навчальної діяльності, учитель може прийняти рішення не оцінювати результат такої навчальної діяльності.

Поточне формувальне оцінювання здійснюється системно в процесі навчання на основі викладеного нижче алгоритму діяльності вчителя під час організації формувального оцінювання, що, зокрема, забезпечить наступність між підходами до оцінювання навчальних досягнень здобувачів початкової і базової середньої освіти:

Формулювання об'єктивних і зрозумілих для учнів навчальних цілей на певний період (наприклад, заняття, тиждень, період, відведений для вивчення теми, тощо). Основою для вироблення навчальних цілей є очікувані результати навчання, передбачені відповідною навчальною програмою, та критерії оцінювання.

Інформування учнів про критерії оцінювання, за якими буде визначено рівень їхніх навчальних досягнень на кінець навчального семестру та року. Доцільно

впроваджувати поступове залучення учнів до вироблення критеріїв оцінювання результатів окремих видів навчальної діяльності.

Надання учням зворотного зв'язку щодо їхніх навчальних досягнень відповідно до визначених цілей. Зворотний зв'язок має бути зрозумілим і чітким, доброзичливим і своєчасним. Важливо не протиставляти учнів одне одному. Доцільно акцентувати увагу лише на позитивній динаміці досягнень учня / учениці. Труднощі в навчанні доцільно обговорювати з учнями індивідуально. Зворотний зв'язок надають у письмовій, усній або електронній формі, залежно від дидактичної мети й виду навчальної діяльності.

Створення умов для формування вміння учнів аналізувати власну навчальну діяльність (рефлексія). Під час навчальної діяльності доцільно спрямовувати учнів на спостереження своїх дій і дій однокласників, осмислення своїх суджень і дій з огляду на їх відповідність навчальним цілям. Важливим є створення умов для активної участі учнів у процесі оцінювання із застосуванням критеріїв, зокрема шляхом самооцінювання та взаємооцінювання, та спільне визначення подальших кроків для покращення результатів навчання.

Корегування освітнього процесу з урахуванням результатів оцінювання та навчальних потреб учнів.

У формуальному оцінюванні, зокрема для самооцінювання та взаємооцінювання, рекомендовано використовувати інструменти з орієнтовного переліку, наведеного у Додатку [1].

ОРІЄНТОВНИЙ ПЕРЕЛІК ІНСТРУМЕНТІВ ФОРМУВАЛЬНОГО ОЦІНЮВАННЯ

№	Назва	Опис інструмента
1	Аналіз портфоліо	Перевірка рівня навчальних досягнень за допомогою портфоліо учня. Портфоліо – це підібран іучнем роботи із зазначенням дати, призначення яких – розповісти історію учнівських досягнень або поступу. Портфоліо зазвичай містить особисті роздуми учня з поясненнями, чому обрано ту чи ту роботу і як саме вона показує досягнення цілей навчання.
2	Відповідь хором	Учні одночасно усно реагують на певну репліку. Це може бути відповідь на запитання, висловлення згоди чи незгоди із запропонованим твердженням, повторення сказаного вчителем тощо.
3	Візьми і передай	Спільна групова робота, яку використовують, щоб поділитися думками або зібрати інформацію від кожного учасника групи; учні записують відповіді, потім передають вправо, додають власну відповідь на іншому аркуші і продовжують, доки їхній папірець обійде всю групу і знову повернеться до них. Потім обговорюють результати в групі.
4	Внутрішнє/зовнішнє коло	Учні стають у два кола, внутрішнє та зовнішнє, обличчям одне до одного. Учні, що стоять навпроти, ставлять одне одному запитання по темі, які вони попередньо написали. Зовнішнє коло рухається і утворюються нові пари. Потім процедура повторюється.
5	Газетний заголовок	Вигадайте газетний заголовок, який може бути написаний до теми, яку ми вивчаємо. Передайте основну ідею події.
6	Гра в кубик	Покажіть 6 запитань до уроку. Об'єднайте учнів у групи по 4. У кожній групі є один кубик. Кожен кидає кубик та відповідає на запитання з відповідним номером. Якщо номер випав більш ніж один раз, учень

		можедоповнити попередню відповідь або кинути кубик ще раз. Відповіді можна записувати.
7	Доповни думку	Письмова перевірка розуміння стратегії, коли учні заповнюють пропуски у пропонуваному твердженні.
8	Есе «хвилинка»	Питання для есе на одну хвилину – це конкретне питання з орієнтацією на очікуваний(і) результат(и) навчання, на яке можна відповісти за одну-дві хвилини.
9	Запис у журнал	Учні записують у свій журнал або зошит розуміння предмету, поняття або те, що вони вивчили на уроці. Вчитель переглядає записи, щоб дізнатися чи зрозумів учень певну тему, урок, поняття або вивчене.
10	Записні книжки учнів	Інструмент для учнів для відстежування навчального поступу: куди я рухаюся? де я зараз? як туди дістатися?
11	Збір ідей	Учитель ставить запитання або дає завдання. Учні самостійно відповідають на аркуші паперу, зазначаючи не менше трьох думок / відповідей / тверджень. Учні, що завершили, встають. Вчитель звертається до певного учня і просить його поділитися записаними ідеями. Учні викреслюють пункти, попередньо озвучені однокласниками і сідають, коли в них а аркушах закінчилися всі записані ідеї, незалежно від того, чи вони були озвучені саме ними. Вчитель продовжує опитувати учнів, доки сядуть усі.
12	З-Х-В та ЗХВ+	Учні відповідають групами, в парах або індивідуально на запитання «Що ми вже знаємо?» (З), «Що ми хотіли б дізнатися?» (Х) та «Що вже вивчили за темою?» (В). Плюс (+) просить учнів класифікувати отримані знання за допомогою концептуальної карти або наочної схеми, яка відображає ключову інформацію. Потім кожен учень записує короткий підсумок (на один абзац) про вивчене.
13	Картка на вихід	Це письмові відповіді учнів на запитання на картках, які учням роздають наприкінці уроку, після завершення певного виду роботи, теми тощо.
14	Концептуальна карта	Будь-яка можлива форма схематичної наочності, яка допомагає учням побачити взаємозв'язки між поняттями за допомогою побудованих схем ключових слів, що позначають такі поняття.
15	Лідер за номером	Учні об'єднуються в групи по чотири і кожному члену групи присвоюється номер. Учитель ставить питання / проблему і всі чотири учні її обговорюють. Вчитель називає номер і відповідний учень у кожній групі відповідає
16	Найзаплутаніший (або найясніший) момент	Це варіант одно хвилинки. Можна дати учням трохи більше часу для відповіді на запитання. Запитайте (в кінці уроку або під час паузи, яка утворилася після пояснення теми): «Який найбільш заплутаний момент» сьогоднішнього заняття?» або «Що вам здалося незрозумілим у понятті «_____»?»
17	Перевірка неправильного розуміння	Учитель надає учням поширені або передбачувані помилкові твердження з певної теми, щодо певного принципу або процесу і запитує, чи згодні вони з цим чи ні та чому. Учні мають дати аргументовані відповіді. Перевірка неправильного розуміння може також застосовуватися у формі тесту з декількома варіантами відповіді або гри «правильно-неправильно».
18	Перефразування	Учні мають висловити власними словами основну ідею уроку чи щойно поясненої теми.
19	Підбиття підсумків	Форма роздумів одразу після певного виду роботи

20	Підказка за аналогією	Учні мають сформулювати думку на основі підказки-аналогії: (певне поняття, принцип або процес) _____ виглядає як _____ тому що _____
21	Підсумок А-Б-В	Кожному учневі в класі присвоюється окрема літера алфавіту, а він обирає слово, яке починається на цю літеру та пов'язане з вивченою темою
22	Підсумок або питання на картках	Учитель час від часу роздає картки й просить учнів писати з обох сторін за такими правилами: (Один бік) на підставі вивченого (теми, розділу), опишіть основну велику ідею, яку ви зрозуміли, у формі короткого висновку. (Другий бік) запишіть те, що вище не повністю зрозуміли у вигляді твердження або запитання.
23	Підсумок одним реченням	Учнів просять написати підсумкове речення, яке відповідає на запитання «хто», «що», «де», «коли», «чому», «як» щодо певної теми.
24	Підсумок одним словом	Учні мають обрати з-поміж наведених варіантів (або запропонувати самостійно) слово, яке найкраще підсумовує тему.
25	Подумай-запиши- обговори в парі- поділися	Учні обдумують відповідь самостійно, записують її, об'єднуються в пари та обговорюють відповідь із партнерами, а потім озвучують її всьому класу
26	Подумай-розкажи в парі	Вчитель ставить учням запитання. Учні самостійно формують відповіді протягом визначеного часу, потім повертаються кожен до свого партнера та надають йому відповідь. Вчитель викликає декілька пар на вибір, які озвучують свої відповіді у класі.
27	Пригадай-підсумуй-запитай- пов'яжи за 2 хвилини (ППЗП2)	За дві хвилини учні повинні пригадати та назвати у правильному порядку найважливіші ідеї, отримані на попередньому занятті; за дві хвилини підсумувати ці пункти одним реченням, записати одне основне запитання, на яке вони хочуть отримати відповідь та знайти одну прив'язку цього матеріалу до основної теми предмету чи курсу.
28	Рішення-рішення	Учитель висловлює певну думку, потім просить учнів зайняти сторону, що відповідає їхній думці з цієї теми і поділитися аргументацією. Учні можуть змінювати сторону після обговорення.
29	Самооцінювання	Процес, під час якого учні збирають дані про власне навчання, аналізують що саме відображує їхні успіхи в досягненні навчальних цілей та планують наступні кроки.
30	Семінар за Сократом	Учні ставлять питання одне одному з певного важливого питання або теми. Питання ініціюють розмову, яка триває як серія відповідей та додаткових запитань.
31	Сигнали руками	Учні на прохання вчителя показують визначені сигнали рукою, щоб повідомити про рівень розуміння певного поняття, принципу або процесу: «Розумію _____ і можу пояснити» (наприклад, великий палець вгору). «Ще не зовсім розумію _____» (наприклад, великий палець вниз). «Не впевнений щодо _____» (наприклад, помахати рукою)
32	Скажи щось	Учні по черзі обговорюють у групі певний прочитаний розділ або переглянуте відео.
33	Сортування слів	Учням дають набір словникових термінів, які вони сортують за заданими або створеними ними категоріями.

3 4	Спінер ідей	Учитель створює спінер, розділений на 4 сектори з написами «Спрогнозуй», «Поясни», «Підсумуй», «Оціни». Після пояснення нового матеріалу вчитель крутить спінер та просить учнів відповісти на запитання залежно відмісця зупинки спінера. Наприклад, спінер зупиняється на секторі «Підсумуй», тоді вчитель може сказати: «Назви ключові поняття, про які щойно йшлося».
3 5	Спостереження	Учитель готує протокол спостереження із переліком учнів у класі, де буде зазначено, за якими саме очікуваними результатами він буде спостерігати. Рухаючись класом, він спостерігає за учнями, коли вони працюють, і робить необхідні записи та позначки в протоколі спостереження.
3 6	Тестування	За допомогою тестування вчитель перевіряє опанування учнями фактичної інформації, понять. Орієнтовні типи тестових завдань: Декілька правильних варіантів Правильно/Неправильно Коротка відповідь Знайди відповідність Розширена відповідь.
3 7	Трикутна призма(червоний, жовтий, зелений)	Учні дають вчителю зворотний зв'язок, показуючи колір, що відповідає рівню розуміння.
3 8	Усне опитування	Учитель пропонує учням відповісти на запитання, наведені нижче: Чим це _____ схоже на/відрізняється від _____? Які характерні риси/елементи _____? Як ще можна показати/проілюструвати _____? У чому полягає головна ідея, ключова концепція, мораль _____? Як _____ стосується _____? Які ідеї / деталі можна додати до _____? Наведіть приклад _____? Що не так з _____? Який висновок ви могли б зробити з _____? Які висновки можна зробити з _____? На яке питання ми намагаємося відповісти? Яку проблему ми намагаємося вирішити? Що ви можете сказати про _____? Що може статися, якщо _____? Які критерії можна взяти для оцінки _____? Які докази підтверджують _____? Як ми можемо довести / підтвердити _____? Як це можна розглядати з точки зору _____? Які альтернативи _____ слід розглянути? Який підхід/стратегію ви могли б використати для _____?
3 9	Учнівська конференція	Бесіда з кожним учнем особисто для перевірки рівня розуміння.
4 0	Хрестики-нулики	Набір видів роботи, з яких учні самостійно можуть обирати ті, що можуть продемонструвати їхнє розуміння теми. Набір представлений у вигляді сітки з дев'яти квадратів, схожої на дошку для гри в хрестики-нулики, можна попросити учнів обирати так, щоб зрештою закрасити «три підряд». Завдання можуть відрізнятися за змістом, процесом та результатом і можуть бути адаптовані залежно від глибини знань.
4 1	Хто швидше?	Робота в парі – слухач і ведучий. Обидва знають категорію (тему), однак ведучий стоїть спиною до дошки / екрану. З'являються слова на задану тему, слухач дає підказки, а ведучий намагається вгадати слово. Пара, яка завершила першою, встає.

4 2	Швидкий запис	Попросіть учнів відповісти за 2-10 хвилин на відкриті запитання або твердження.
4 3	Шкала Лайкерта	Учитель наводить 3-5 тверджень, які явно не є істинними або помилковими, але дещо спірними. Мета полягає в тому, щоб допомогти учням подумати над текстом, а потім обговорити його з однокласниками. Наприклад, «Герой (ім'я) не повинен був робити (щосаме).» повністю погоджуюся не погоджуюся погоджуюся
4 4	3-2-1	Учні виконують такі варіанти завдань, визначаючи за прочитаним текстом: три речі, які ви дізналися, два цікаві факти, одне питання, що залишилося; три ключові слова, дві відмінності між __, один вплив на __; три важливі факти, дві цікаві ідеї, одне уявлення про себе як учня; три нові терміни, дві нові ідеї, одна річ, яку потрібно обдумати; три питання до тексту (незнайомі слова або незрозумілі ідеї), два прогнози за текстом (що станеться далі, враховуючи вже прочитане), знайдіть один зв'язок у тексті (з тим, що ви вже знали або випробували).
4 5	Трихвилинна пауза	Трихвилинна пауза дає змогу учням зупинитися, обміркувати певні представлені явища та ідеї, прив'язати їх до вже наявних знань або досвіду та попросити роз'яснень. Я змінив(ла) ставлення до.... Я більше дізнався(лася) про... Мене здивувало... Я почувався(лася)...
4 6	Є питання, в кого є відповідь?	Учитель робить два набори карток. Перший набір має запитання за певним розділом навчання. У другому наборі містяться відповіді. Учитель роздає картки з відповідями учням, а потім він або учень зачитує класу питання на картці. Всі учні перевіряють свої картки з відповідями, щоб знайти правильну.

Підсумкове оцінювання

Підсумковому оцінюванню (семестровому, річному) підлягають результати навчання з навчальних предметів, інтегрованих курсів обов'язкового освітнього компонента типового навчального плану. Педагогічна рада закладу загальної середньої освіти може ухвалити рішення про оцінювання результатів навчання складників вибіркового освітнього компонента.

Семестрове оцінювання здійснюють з урахуванням різних видів навчальної діяльності, які мали місце протягом семестру, та динаміки особистих навчальних досягнень учня / учениці. Проведення окремої семестрової атестації не є обов'язковим і здійснюється на розсуд закладу освіти.

Річне оцінювання здійснюють на основі семестрових або скоригованих семестрових оцінок. Річна оцінка не обов'язково є середнім арифметичним відоцінок за I та II семестри. Для визначення річної оцінки потрібно враховувати динаміку особистих навчальних досягнень учня / учениці протягом року.

Семестрова та річна оцінки може підлягати коригуванню. Відповідно до п. 3.2. Інструкції з ведення класного журналу 5-11(12)-х класів загальноосвітніх навчальних закладів, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки

України від 03.06.2008 № 496, у триденний термін після виставлення семестрової оцінки батьки (особи, які їх замінюють) учнів (вихованців), які виявили бажання підвищити результати семестрового оцінювання або не були атестовані, звертаються до керівника закладу освіти із заявою про проведення відповідного оцінювання, у якій пояснюють причину та необхідність його проведення.

Наказом керівника закладу створюють комісію та затверджують графік і порядок проведення оцінювання. Члени комісії готують завдання, що погоджує педагогічна рада навчального закладу. Комісія ухвалює рішення щодо його результатів та складає протокол. Рішення цієї комісії є остаточним, при цьому скоригована семестрова оцінка не може бути нижчою за семестрову. У разі, якщо учневі / учениці не вдалося підвищити результати, запису колонку «Скоригована» у класному журналі не роблять. За результатами оцінювання керівник закладу освіти видає відповідний наказ. Коригування річної оцінки здійснюють шляхом коригування семестрової оцінки за I та/або II семестр відповідно до п.п. 9-10 Порядку переведення учнів (вихованців) закладу загальної середньої освіти до наступного класу, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 14.07.2015 № 762 (зі змінами).

Оцінка результатів навчання учнів є конфіденційною інформацією, яку повідомляють лише учневі / учениці, його / її батькам (іншим законним представникам).

Відомості, отримані під час підсумкового та, у разі застосування, проміжного, оцінювання результатів навчання, застосовують у формуальному оцінюванні, зокрема, для вироблення навчальних цілей на наступний період, визначення труднощів, що постали перед учнем / ученицею, та коригування освітнього процесу.

Критерії та шкала оцінювання

Оцінювання має бути зорієнтованим на визначені Державним стандартом базової середньої освіти ключові компетентності та наскрізні вміння й передбачені навчальною програмою очікувані результати навчання для відповідного періоду освітнього процесу. Враховуючи ці вимоги, для оцінювання навчальних досягнень учнів доцільно керуватися такими категоріями критеріїв:

- розв'язання проблем і виконання практичних завдань із застосуванням знань, що охоплюються навчальним матеріалом;
- комунікація (тому числі з використанням інформаційно-комунікаційних технологій);
- планування й здійснення навчального пошуку, робота з текстовою і графічною інформацією;
- рефлексія власної навчально-пізнавальної діяльності.

Під час оцінювання навчальних досягнень важливо враховувати дотримання учнями принципів доброчесності, а саме: вияв поваги до інших осіб, їхніх прав і свобод, дбайливе ставлення до ресурсів і довкілля, дотримання принципів академічної доброчесності. У разі порушення учнем / ученицею

принципів добросовісності під час певного виду навчальної діяльності, учитель може прийняти рішення не оцінювати результат такої навчальної діяльності.

Для визначення рівня досягнення учнями результатів навчання у закладі освіти можна застосувати оцінюванням навчальних досягнень навчальні досягнення учнів характеризуються за чотирма рівнями: початковий, середній, достатній, високий. Вчитель може розробити власні критерії та шкалу оцінювання. Гімназія може здійснювати підсумкове та, у разі застосування, проміжне, оцінювання результатів навчання за рівневою, 12-бальною або власною шкалою оцінювання, затвердженою рішенням педагогічної ради, - за умови затвердження правил переведення до системи(шкали) оцінювання, визначеної законодавством. Результати річного оцінювання відображають у свідоцтві досягнень, яке видають учневі/учениці в кінці навчального року, за системою (шкалою), визначеною законодавством.

Для забезпечення наступності між підходами до оцінювання результатів навчання здобувачів початкової та базової середньої освіти, рекомендуємо у першому семестрі 5-го класу підсумкове та, у разі застосування, проміжне оцінювання результатів навчання учнів здійснювати за рівневою шкалою, а його результати позначати словами або відповідними літерами: «початковий (П)», «середній» (С), «достатній» (Д), «високий (В)», та супроводжувати вербальною характеристикою з орієнтацією на досягнення учня / учениці (а не на помилки або невдачі). При переході від підсумкового оцінювання за рівневою шкалою в I семестрі до оцінювання за бальною шкалою в II семестрі рекомендуємо при виставленні річної оцінки орієнтуватись на оцінку за II семестр, а можливу різницю між рівнями результатів навчання у I та II семестрах враховувати шляхом виставлення річної оцінки, що відповідає вищому показнику. Якщо рівень результатів навчання учня / учениці визначити неможливо через тривалу відсутність учня / учениці, у класному журналі та свідоцтві досягнень робиться запис «(н/а)» (не атестований(а)).

Додаток 1 до Освітньої програми

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор Чернівецької
гімназії №2

_____ Людмила ПУШКАРЬОВА

« 29 » серпня 2024 р.

**Навчальний план
Чернівецької гімназії №2
Чернівецької міської ради
на 2024/2025навчальний рік
початкова школа**

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

I. Чернівецька гімназія №2 у своїй діяльності керується Конституцією України, Законами України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», постановою Кабінету Міністрів України від 20.04 2011 року № 462 «Про затвердження Державного стандарту початкової загальної освіти», від 21 лютого 2018 року № 87 «Про затвердження Державного стандарту початкової загальної освіти» (зі змінами), від 30.09.2020 №898 «Про деякі питання Державних стандартів повної загальної середньої освіти». Наказ МОН від 12.08.2022р. №743 «Про затвердження типових освітніх та навчальних програм для 1-2 та 3-4 класів закладів загальної середньої освіти та визначення такими, що втратили чинність, деяких наказів Міністерства освіти і науки України». Наказ МОН від 09.08.2024р. № 1120 «Про внесення змін до типової освітньої програми для 5 – 9 класів закладів загальної середньої освіти.(Додаток3,4). Державний стандарт початкової освіти: Базовий навчальний план початкової освіти для класів (груп) з навчанням мовою відповідного корінного народу, національної меншин, (додаток 12) та власним статутом.

II. Чернівецька гімназія №2 Чернівецької міської ради, відповідно до законодавства України є комунальною установою, нараховує 9 класів, в яких навчається 105 учнів.

III. Навчальні плани на 2024/2025 навчальний рік розроблені на основі Типових освітніх програм закладів загальної середньої освіти:

- наказ МОН від 12.08.2022р. №743 «Про затвердження типових освітніх та навчальних програм для 1-2 та 3-4 класів закладів загальної середньої освіти та визначення такими, що втратили чинність, деяких наказів Міністерства освіти і науки України»
- наказ МОН від 09.08.2024р. № 1120 «Про внесення змін до типової освітньої програми для 5 – 9 класів закладів загальної середньої освіти.(Додаток3,4):
 - для 8-9 класів – за Типовою освітньою програмою закладів загальної середньої освіти, затвердженою наказами МОН України від 19.02.2021 року № 235 (Додаток 4 до Типової освітньої програми);

Навчальний план складається з інваріантної складової, сформованої на державному рівні, обов'язкової для всіх навчальних закладів та варіативної

складової. Предмети інваріантної складової, які не мають цілої кількості годин, буду викладатися протягом навчального року згідно розкладу.

Години варіативної складової розподілені наступним чином:

1. на підсилення:

- в 3-4 кл. на підсилення «Мовно-літературної освітньої галузі» (румунська мова) – по 1 годині;
- в 5-7 кл. на підсилення «Мовно-літературної освітньої галузі»:
 - (інтегрований курс література (румунська та зарубіжна) - по 0,5 год. та (англійської мови)- по 1 годинні в 5-6 кл.;
- в 5-7 кл. українська література по 0,5 год.;
- «Математичної освітньої галузі» в 5-7 кл. по 1 год.;
- «Природничої освітньої галузі» (географія) в 6кл. -1 год. в 9 кл.- по 0,5 год., (пізнаємо природу в 5 кл.- 0,5 год. в 6 кл. -1 год.; (біологія) в 7 кл. – 0,5 год.;
- «Історичної освітньої галузі» (історія) в 6 кл. -0,5 год., в 7 кл.-1 год.;
- «Технологічної освітньої галузі» (технології) в 5-6 кл. -1год., в 7 кл.-0,5 год.;
- «Інформатичної освітньої галузі» (інформатика) в 5-6 кл.-0,5 год., в 7кл.-1год.;
- «Мистецької освітньої галузі» (музичне мистецтво) в 5-6 кл.-0,5 год., (образотворче мистецтво) в 5-7 кл.-0.5 год.;

2. на факультативні курси та курси за вибором:

- в 5,6,7,9 кл. –по 0,5 год. на курс за вибором «Юний географ-краєзнавець» спрямований на розширення загального кругозору школяра, поглибленню природничих знань учнів, практичних вмінь і навичок роботи з приладами, картографічним матеріалом, роботою в польових умовах.

- в 8 кл. – 1 год. на факультативний курс «Література рідного краю» з метою виховання пошани і любові учнів до румунської літератури буковинських письменників.

- в 8 кл.– 1 год. на курс за вибором «Ліплення із солоного тіста» з метою оволодіння учнями одним із найдавніших видів декоративно-ужиткового

мистецтва - ліпленням із солоного тіста. Визначений вид мистецтва сприяє розвитку конструктивного мислення, творчої уяви. Також школярі удосконалюють уміння роботи з пластичними матеріалами, розвивають моторику пальців рук

- в 9 кл. – 1 год. на курс за вибором «Фінансова грамотність» з метою засвоєння учнями зміст фундаментальних категорій, які властиві будь-якій економіці. Це – гроші, надходження, витрати, продукт, потреби, споживач, податки тощо. Далі він знайомиться з процесами та явищами, які властиві фінансовій сфері, а саме: здійснення платежів, обмін валюти тощо. Учень не лише знайомиться з основними видами фінансових послуг, а й вивчає особливості їх надання, знайомиться з їх юридичними аспектами, усвідомлює роль страхування та захисту споживачів фінансових послуг. Заключний розділ дозволяє учнем опанувати власний бюджет та фінансове планування з використанням наявних можливостей. Навчальний план значною мірою зберігає наступність традицій вітчизняної школи і водночас повніше враховує сучасне соціальне замовлення на шкільну освіту, особливості школи та індивідуальні освітні потреби учнів. Враховано гранично допустиме навантаження учнів, які не повинні перевищувати меж, встановлених навчальними планами Типових освітніх програм.

**Пояснювальна записка до Навчального плану
Чернівецької гімназії №2 Чернівецької
міської ради на 2024/2025 навчальний рік 1-2класи**

— за наказом МОН України від 12.08.2022 року №743 «Типова освітня програма, розроблена під керівництвом Савченко О.Я. для 1-2 класів»; постанова Кабінету Міністрів України від 21 лютого 2018р. №87 (у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 24.07.2019р. №688) Державний стандарт початкової освіти: Базовий навчальний план початкової освіти з навчанням мовою відповідного корінного народу, національної меншин. (додаток 12);

Інваріантний склад не змінений. Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 1-го класу закладу загальної середньої освіти складає 700 годин/навчальний рік, 2-го класу -770 годин/ навчальний рік. Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальному плані закладу загальної середньої освіти І ступеня (далі – навчальний план).

ЗАТВЕРДЖУЮ
 Директор Чернівецької
 гімназії №2

 Л.С.Пушкарьова
 «29» серпня 2024 р.

**Навчальний план 1-2 класів
 Чернівецької гімназії №2 Чернівецької міської ради
 на 2024/2025 навчальний рік початкова школа**

(Типова освітня програма для закладів середньої освіти (1-2 класи), затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 № 743, розроблена під керівництвом Савченко О.Я.; постанова Кабінету Міністрів України № 87 від 21 лютого 2018 р.: Державний стандарт початкової освіти: Базовий навчальний план початкової освіти для закладів загальної середньої освіти з навчанням мовою відповідного корінного народу або національної меншини, (додаток 12)

Назва освітньої галузі	Назва предметів	К-сть год. на тижд. 1 клас	К-сть год. на тижд. 2кл.	К-сть годин на рік 1/2/	Разом
Інваріантний складник					
Мовно-літературна:		385	385	770	770
Мовно-літературна:	Навчання грамоти / українська мова	5	5	175/175	350
	Навчання грамоти / румунська мова	4	4	140/140	280
	Іншомовна	Англійська мова	2	2	70/70
Математична	Математика	4	4	140/140	280
Природнича, громадянська й історична, соціальна і здоров'язбережувальна,)	Я досліджую світ	3	3	105/105	210
Технологічна галузь	Трудове навчання	-	1	0/35	35
	Інформатика	-	1	0/35	35
Мистецька	Мистецтво: образотворче мистецтво	1	1	35/35	70
	Мистецтво: музичне мистецтво	1	1	35/35	70
Фізкультурна*	Фізична культура	3	3	105/105	210
Усього		23	25	805/875	1680
Варіативний складник					
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, проведення індивідуальних консультацій та групових занять		-	-	-	-
Загально річна кількість навчальних годин		23	25	805/875	1680
Гранично допустиме тижневе/річне навч. навантаження учня		20	22	700/770	42/1470
Сумарна кількість навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи)		23	25	805/875	48/1680

**Пояснювальна записка до Навчального плану
Чернівецької гімназії №2 Чернівецької
міської ради на 2024/2025 навчальний рік 3-4 клас**

— за наказом МОН України від 12.08.2022 року № 743 «Типова освітня програма, розроблена під керівництвом Савченко О.Я. для 3-4 класів»; постанова Кабінету Міністрів України від 21 лютого 2018р. №87 (у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 24.07.2019р. №688) Державний стандарт початкової освіти: Базовий навчальний план початкової освіти з навчанням мовою відповідного корінного народу, національної меншин. (додаток 12);

Інваріантний склад не змінений. Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 3-го класу закладу загальної середньої освіти складає 910 годин/навчальний рік, для учнів 4-го класу закладу загальної середньої освіти складає 910 годин/навчальний рік. На підсилення «Мовно-літературної освітньої галузі » (румунська мова) в 3-4 класах з варіативної складової було відведено по 1 годині;

Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальному плані закладу загальної середньої освіти І ступеня (далі – навчальний план).

ЗАТВЕРДЖУЮ
 Директор Чернівецької
 Гімназії № 2
 Л.С.Пушкарьова
 « 29 » серпня 2024 р.

**Навчальний план 3-4 класу
 Чернівецької гімназії №2 Чернівецької міської ради
 на 2023/2024 навчальний рік початкова школа**

(Типова освітня програма для закладів середньої освіти (3-4 класи), затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 № 743, розроблена під керівництвом Савченко О.Я.; постанова Кабінету Міністрів України № 87 від 21 лютого 2018 р.: Державний стандарт початкової освіти: Базовий навчальний план початкової освіти для закладів загальної середньої освіти з навчанням мовою відповідного корінного народу або національної меншини, (додаток 12)

Назва освітньої галузі	Назва предметів	К-сть год. на тижд. 3 кл.	К-сть год. на тиж. 4 кл.	К-сть годин на рік 3/4кл.	Разом
Інваріантний складник					
Мовно-літературна:		385	385	770	770
Мовно-літературна:	Навчання грамоти / українська мова	6	6	420	420
	Навчання грамоти / румунська мова	3+1	3+1	210+70	210+70
	Англійська мова	2	2	140	140
Іншомовна	Математика	4	4	280	280
Природнича, громадянська й історична, соціальна і здоров'язбережувальна,)	Я досліджую світ	3	3	210	210
Технологічна галузь		1	1	70	70
	Інформатика	1	1	70	70
Мистецька	Мистецтво: образотворче мистецтво	1	1		70
	Мистецтво: музичне мистецтво	1	1	140	70
Фізкультурна*	Фізична культура	3	3	210	210
Усього		26	26	1820	1820
Варіативний складник					
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, проведення індивідуальних консультацій та групових занять		-	-		-
Загальнорічна кількість навчальних годин		26	26	52/1820	1820
Гранично допустиме тижневе/ річне навч. навантаження учня		23	23	46/1610	1610
Сумарна кількість навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи)		26	26	52/1820	1820

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор Чернівецької
гімназії №2

_____ Людмила ПУШКАРЬОВА

« 29 » серпня 2024 р.

**Навчальний план
Чернівецької гімназії №2
Чернівецької міської ради
на 2024/2025 навчальний рік
базова середня освіта 5-9 класи**

**Пояснювальна записка до Навчального плану
Чернівецької гімназії №2 Чернівецької
міської ради на 2024/2025 навчальний рік з навчанням мовою корінного
народу або національної меншини поряд з державною мовою чи з
навчанням українською мовою та вивченням мови корінного народу або
національної меншини для 5 -6 класу**

Робочий навчальний план для 5-6 класів розроблено за Типовою освітньою програмою для 5-9 класів, затвердженою наказом МОН від 09.08.2024р. №1120 «Про внесення змін до типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти» (Додаток 4 (розділ 4) до Типової освітньої програми)

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів й учениць 5-6 класів (адаптаційний цикл базової середньої освіти) закладу сформовано для класів з навчанням мовою корінного народу або національної меншини чи з навчанням українською мовою та вивченням мови корінного народу або національної меншини(додаток 2). Розподіл навчального навантаження здійснено за освітніми галузями та роками навчання. Мінімальну і максимальну кількість навчальних годин за окремими галузями та роками навчання визначено відповідно до базових навчальних планів базової середньої освіти(додаток 23 Державного стандарту).

У типовому навчальному плані визначено години навчального навантаження для перерозподілу між освітніми компонентами які можна:

перерозподіляти між різними освітніми галузями, ураховуючи особливості організації освітнього процесу в закладі освіти й індивідуальні освітні потреби здобувачів освіти;

використовувати для вибіркового освітніх компонентів (курсів за вибором, факультативних курсів), міжгалузевих інтегрованих курсів), проєктної діяльності, проведення індивідуальних консультацій і групових занять.

Для 5 класу типовим навчальним планом передбачено 6,5 годин, для 6 класу- 8,5 годин. У 5 класі, 6 годин розподілені серед предметів освітніх та 0,5 год. на вивчення курсу за вибором «Юний географ краєзнавець». У 6 класі, 8 годин розподілені серед предметів освітніх та 0,5 год. на вивчення курсу за вибором «Юний географ краєзнавець».

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 5-го класу закладу загальної освіти складає 1085 годин/навчальний рік, для учнів 6-го складає 1190 годин/навчальний рік. Години передбачено для фізичної культури, не враховують під час визначення гранично допустимого навчально навантаження. Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальних планах закладу загальної середньої освіти II ступеня (далі-навчальний план).

Затверджую
Директор Чернівецької гімназії №2
_____ Людмила ПУШКАРЬОВА
«29» серпня 2024 р.

Навчальний план

Чернівецької гімназії №2 Чернівецької міської ради на 2024/2025 навчальний рік з навчанням мовою корінного народу або національної меншини поряд з державною мовою чи навчанням українською мовою та вивченням мовою корінного народу або національної меншини для 5 -6 класу(Наказ МОНУ від 09.08.2024 №1120) (Додаток 4 (розділ 4) до Типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної освіти)

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у 5-му класі	Кількість годин на тиждень у 6-му класі	Разом
Мовно- літературна	Українська мова	4	4	8
	Українська література	1,5+0,5	1,5+0,5	4
	Англійська мова	2+1	2+1	6
	Румунська мова	2	2	6
	Інтегрований курс «Література (румунська та зарубіжна)»	1,5+0,5	1,5+0,5	4
Громадянська та історична	Вступ до історія України та громадянської освіти	1	-	1
	Історія України	-	0,5+0,5	1
	Всесвітня історія		0,5	0,5
	Громадянська освіта		0,5	0,5
Мистецька	Музичне мистецтво	0,5+0,5	0,5+0,5	2
	Образотворче мистецтво	0,5+0,5	0,5+0,5	2
Природнича	Інтегрований курс «Пізнаємо природу»/	1,5+0,5	1+1	4
	Біологія	-	-	-
	Хімія	-	-	-
	Географія	-	1+1	2
Інформатична	Інформатика	1+0,5	1+0,5	3
Технологічна	Технології	1+1	1+1	4
Математична	Математика	4+1	4+1	10
Соціальна і здоров’язбережувальна	Інтегрований курс «Здоров’я безпека та добробут»	0,5	0,5	1
	Культура добросусідства	0,5	0,5	1
Фізична культура	Фізична культура	3	3	6
Разом		21,5 +6	22,5+8	44+14
	Години навчального навантаження для перерозподілу між освітніми компонентами (додаткові години на вивчення індивідуальних консультації)	0,5	0,5	1
	Юний географ краєзнавець	0,5	0,5	1

Гранично допустиме навантаження учня	28	31	59
Всього	28+3	31+3	59+6

**Пояснювальна записка до Навчального плану
Чернівецької гімназії №2 Чернівецької
міської ради на 2024/2025 навчальний рік з навчанням мовою корінного
народу або національної меншини поряд з державною мовою чи з
навчанням українською мовою та вивченням мови корінного народу або
національної меншини для 7 класу**

Робочий навчальний план для 7 класу розроблено за Типовою освітньою програмою для 5-9 класів, затвердженою наказом МОН від 09.08.2024р. №1120 «Про внесення змін до типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти» (Додаток 4 (розділ 4) до Типової освітньої програми)

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів й учениць 7 класу (цикл базового предметного навчання базової середньої освіти) закладу сформовано для класів з навчанням мовою корінного народу або національної меншини чи з навчанням українською мовою та вивченням мови корінного народу або національної меншини(додаток 2). Розподіл навчального навантаження здійснено за освітніми галузями та роками навчання. Мінімальну і максимальну кількість навчальних годин за окремими галузями та роками навчання визначено відповідно до базових навчальних планів базової середньої освіти(додаток 23 Державного стандарту).

У типовому навчальному плані визначено години навчального навантаження для перерозподілу між освітніми компонентами які можна:

перерозподіляти між різними освітніми галузями, урахувавши особливості організації освітнього процесу в закладі освіти й індивідуальні освітні потреби здобувачів освіти;

використовувати для вибіркового освітніх компонентів(курсів за вибором, факультативних курсів), міжгалузевих інтегрованих курсів), проєктної діяльності, проведення індивідуальних консультацій і групових занять.

Для 7 класу типовим навчальним планом передбачено 5,5 годин. У 7 класі, 5 годин розподілені серед предметів освітніх та 0,5 год. на вивчення курсу за вибором «Юний географ краєзнавець».

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 7-го класу закладу загальної освіти складає 1225 годин/навчальний рік. Години передбачено для фізичної культури, не враховують під час визначення гранично допустимого навчально навантаження. Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальних планах закладу загальної середньої освіти II ступеня (далі-навчальний план).

Затверджую
Директор Чернівецької гімназії №2
_____ Людмила ПУШКАРЬОВА
«29» серпня 2024 р.

Навчальний план

Чернівецької гімназії №2 Чернівецької міської ради на 2024/2025 навчальний рік з навчанням мовою корінного народу або національної меншини поряд з державною мовою чи навчанням українською мовою та вивченням мовою корінного народу або національної меншини для 5 -9 класу (Наказ МОНУ від 09.08.2024 №1120) (Додаток 4 (розділ 4) до Типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної освіти)

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у 7-му класі	Разом
Мовно- літературна	Українська мова	3	3
	Українська література	1,5+0,5	2
	Англійська мова	2	2
	Румунська мова	2	2
	Інтегрований курс «Література (румунська та зарубіжна)»	1,5+0,5	2
Громадянська та історична	Історія України	0,5+0,5	1
	Всесвітня історія	0,5+0,5	1
	Громадянська освіта	0,5	0,5
Мистецька	Музичне мистецтво	0,5	0,5
	Образотворче мистецтво	0,5+0,5	1
Природнича	Біологія	2+0,5	2,5
	Хімія	1	1
	Географія	2	2
	Фізика	2	2
Інформатична	Інформатика	1+1	2
Технологічна	Технології	1	1
Математична	Алгебра	2,5+0,5	3
	Геометрія	1,5+0,5	2
Соціальна і здоров'язбережувальна	Інтегрований курс «Здоров'я безпека та добробут»	1	1
Фізична культура	Фізична культура	3	3
Разом			
Години навчального навантаження для перерозподілу між освітніми компонентами (додаткові години на вивчення індивідуальних консультацій)		0,5	0,5
	Юний географ краєзнавець		0,5
Гранично допустиме навантаження учня		32	32

**Пояснювальна записка до Навчального плану
Чернівецької гімназії №2 Чернівецької міської ради на 2024/2025
навчальний рік з навчанням мовою корінного народу, національної
меншини для 8-9 класу**

(Наказ МОНУ від 20.04.2018 №405)

(Таблиця 2 до Типової освітньої програми)

Навчальний план містить інваріантну складову, сформовану на державному рівні, обов'язкову для всіх закладів загальної середньої освіти незалежно від їх підпорядкування і форм власності, та варіативну, в якій передбачено додаткові години на вивчення предметів інваріантної складової, курси за вибором, індивідуальні та групові заняття, консультації.

За рішенням педагогічної ради від 26.08.2024 року протокол № 1, так як румунська мова є офіційною мовою ЄС, вирішено вивчати її як другу іноземну мову.

Інваріантна складова в закладі не змінена, години варіативної складової розподілені в 8 класі на вивчення курсу за вибором «Ліплення із солоного тіста» 1 год., факультативний курс «Література рідного краю» – 1год., в 9 класі на довантаження предмету географія на 0,5 годин та вивчення курсу за вибором «Фінансова грамотність» - 1год. та вивчення курсу за вибором «Юний географ-краєзнавець» - 0,5 год..

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 8-го класу закладу загальної середньої освіти складає 1207,5 годин/навчальний рік. Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 9-го класу закладу загальної середньої освіти складає 1260 годин/навчальний рік. Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальних планах закладів загальної середньої освіти II ступеня (далі – навчальний план).

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор Чернівецької
Гімназії №2

Людмила ПУШКАРЬОВА

« 29 » серпня 2023 р.

Навчальний план
Чернівецької гімназії №2 Чернівецької
міської ради на 2024/2024 навчальний рік з навчанням мовою корінного народу, національної меншини
для 8-9класу
(Наказ МОНУ від 20.04.2018 №405) (Таблиця 2 до Типової освітньої програми)

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у 8-му класі	Кількість годин на тиждень у 9-му класі	Разом
Мови і літератури	Українська мова	2	2	4
	Українська література	2	2	4
	Англійська мова	2	2	4
	Румунська мова	2	2	4
	Інтегрований курс «Література (румунська та зарубіжна)»	2	2	4
Суспільствознавство	Історія України	1,5	1,5	3
	Всесвітня історія	1	1	2
	Основи правознавства	-	1	1
	Мистецтво	1	1	2
Математична	Алгебра	2	2	4
	Геометрія	2	2	4
Природничі	Біологія	2	2	4
	Географія	2	1,5+0,5	3,5+0,5
	Фізика	2	3	5
	Хімія	2	2	4
Технології	Трудове навчання	1	1	2
	Інформатика	2	2	4
Здоров'я і фізична Культура	Основи здоров'я	1	1	2
	Фізична культура	3	3	6
Разом		29,5+3	31+0,5+3	90,5+9
Варіативна складова (додаткові години на вивчення навчальних предметів, індивідуальні консультації)		2	1,5	4,5
2.	Література рідного краю.	1		1
3	Юний географ-краєзнавець		0,5	0,5
4	Ліплення з солоного тіста	1	-	1
5	Фінансова грамотність		1	1
Гранично допустиме навантаження на учня		33	33	66
Всього		31,5+3	33+3	64,5+6